

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 245.
1938. október 30., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă p. l. editura ziarului Aradi Közlöny, în Reg. Publ. Periódice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Erdélyi magyar kulturközösség

Irta: SZ. JAKAB GÉZA

Az erdélyi magyar tömegek összesereglésének olyan ünnepnapjain, mint aminő „Krisztus Király ünnepével“ ma a katolikus, a reformáció évfordulójának napjával pedig hétfőn köszönt a protestáns tömegekre; ezeken a kivételes napokon érezhetjük meg a tömegek együttes áhítatában és közös szívdobbanásaiban, hogy mennyire életteljes, mennyire tartalmas az erdélyi magyar népközösség fogalma. Lehetetlenség, hogy figyelmen kívül hagyjuk ugyanis ezt, amidőn csak a napokban hallottuk hírét egy oly „társadalmi megmozdulásnak“, amely a Bánság fővárosában tüzte ki szervezkedésének zászlaját, egyben azonban jótékony névtelenségbe burkolózva, ami a társadalmi megmozdulás szempontjából mindig gyanúteltő, vagy legalább is óvatosságra int. Olvashattuk ezután az állítólagosan magyar népközösségi szervezkedés mozgalma az azt a megvilágítást is, amely célszerűnek látta felvilágosítani a magyar kisebbségi közvéleményt arról a tényről, hogy e bánsági mozgalom élén nem állanak azok az egyéniségek, akiket eddigi kisebbségi közéletében a Bánság magyarsága hivatott vezéreiként tanult megismerni és tisztelni. A kisebbségi magyar népközösség egyetemessége, ez az élő valóság, mindebből csak annyit vehetett tudomásul, hogy róla és nélküle vita indult, mely éppoly röviden ért véget, amint lefolyt. Pedig érdemes róla elgondolkozni, hogy tulajdonképpen hogyan is állunk ezidőszert e népközösségi gondolat gyakorlati kifejezésével, intézményes létezésével?

Mint tudjuk, az új kormányrendszer, amely felszámolta a régi politikai rezsimet pártpolitikai szertelenségeit, ugyanekkor köztudomásra hozta, hogy semmi kifogása nincs a szakmai testületek, a kulturális közösségek, a népi egyesülések további konstruktív, törvénytisztelő és hűséges működése ellen. A párhelyiségek csukott ajtóin kívül tehát szabadon követhetik alapszabályszerinti programjaikat mindazok a népi, így első sorban kulturális, másodsorban társadalmi és nem utolsó sorban gazdasági egyesületeink, amelyeknek működési jogát valamelyik kormány már elismerte és tevékenységével nem adott okot rá eddig sem, hogy ezt a jogát elveszítse. Irodalmi társaságaink: az Erdélyi Irodalmi Társaság Kolozsváron, a Kölcsey Egyesület Aradon, a Kölcsey Kör Szatmáron, a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság Marosvásárhelyen, az Erdélyi Helikon pedig irodalmi szempontból országos viszonylatban, sőt azokon túlmenően is képviseli és ápolja az erdélyi magyarság irodalmi életét. Az Erdélyi Múzeum Egyesület a tudományos élet, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület pedig a szellemi munkaterületünk többi más megnyilatkozását volna hivatva intézményesíteni 1935. óta, amidőn működését újra engedélyezték. A közgyűlésnek azonban meg kellett állapítania — és akkoriban felfigyeltünk a híradásra, — hogy az EMKE többszáz milliós vagyona csaknem teljesen megsemmisült, részben mert hadikölcsönkötvényekben volt, részben pedig azért, mert három-ezer holdas mintagazdaságát kisajátították, s a nagy pör még nem ért véget. Mivel csaknem ugyanilyen sorsban folytatják működésüket a többi erdélyi magyar irodalmi társaságok is, érthető, hogy mily nagy feladatot vállaltak magukra az erdélyi magyar egyházak, amelyek a maguk külön iskola-gondjaik mellett a magasabb népi kul-

tura célkitűzéseinek intézményeit egyedül foglalták s foglalják ma is össze a felekezeti népi közösség egységébe, amely korántsem bizonyult oly kohézió erőforrásnak, mintha e felekezeti közösségeket is egységesen egybefoglaló erdélyi magyar népi közösség teljességének lenne egyetlen lelki kifejezése, társadalmi, sőt esetleg gazdasági autoritása. A magyar népközösség lelki kifejezése tehát még ma is csupán töredékesen, lokális keretek között történik, egyre halkulóbban, holott az erdélyi magyar népi kultúra lényegében véve csak lendületében s nem életerejében szenvedett értékvesztést s szervezeti kérdés csupán, hogy az erdélyi magyar népi kultúra a maga teljességében miként találja meg a jövőben a maga összefogottabb és egységesebb központosított irányítását: a valóban még megteremtésre váró, felekezeti keretek közül messzi tülemkedni tudó, vallási kérdéstől független erdélyi magyar népközösségből fakadó, frissült lendületét.

Iorga professzor, királyi tanácsos, a maga nagymeretű történelmi felkészültségének teljes

súlyával mondotta 1934-ben a szenátusi beszéde során a következő szavakat: „Nem politikai kérdést kell csinálni a kisebbségi párt-kérdésekből, hanem kisebbségi nemzeti kérdést.“ E kiragadott mondat a maga egyszerűségében is cáfolhatatlanul kifejezi a történettudós és a politikus egyformán meggyező véleményét arról, hogy mennyire nem pártpolitika egy népkisebbség közösségének érvényesülési kérdése, hanem létfeltétel, mellyel együtt él, vagy együtt pusztul. Az erdélyi magyar nép kulturközösségének intézményesítési szükségessége ma már mindinkább tisztán jelentkező létszükséglet, amelynek megteremtése magunk iránti kötelezettség és további jövőbiztosító életforrás. Bizonyos azonban az is, hogy ennek az erdélyi magyar kulturális népközösségi intézménynek csupán elismertetését és értékének megfelelő kormányzati támogatását várhatjuk a kormány illetékes tényezőitől. Az épület termékei nekünk kell összehordanunk, eresztékeit nekünk kell összeillesztenünk, hogy masszívá és viharállóvá váljék. És hiszünk benne, hogy ez új népi kultúrát erősítő várépítés az ország földjén, ezuttal is meg fogja találni a maga hivatott és elrendelt építómesterét, mint megtalálta a balladás idők oly egyforma szimbólumú Manole mesterében és Kőműves Kekemenében.

Létrejött a megegyezés Ciano és Ribbentrop között

Megállapodtak a magyar—cseh vita elintézésének módozataiban — Közös német—olasz jegyzéket kapott a prágai Sirovy-kormány

Egy várat kap ajándékba Hitler Reichenstein várostól

London. Francois Poncet volt berlini francia nagykövet, akit mint ismeretes római francia nagykövetté neveztek ki, november 6-án foglalja el új állomáshelyét. A Daily Mail jelentése szerint Mussolini miniszterelnök négyhatalmi tanácskozási egyezmény tervét közölte Ribbentrop báró német külügyminiszterrel. Az egyezmény-tervezet, amelyet még nem foglaltak okiratra, a müncheni egyezmény elveit a négy nyugati nagyhatalomra kiterjesztő nyilatkozat lenne, az angol, francia német s olasz kormányok közötti levélváltás alakjában a müncheni angol—német nyilatkozat mintájára. Ugy látszik, hogy Mussolini kezdeményezésének kijátásai kedvezők. Ez a magyarázata annak is, hogy Mussolini a „Marcia su Roma“ pénteki évfordulóján mondott beszédében azt hangoztatta, hogy a „nemzetközi láthatár kezd feldehülni.“

Meglőrtént a döntés Rómában Ciano és Ribbentrop között

Páris. (Rador.) A Le Jour és az Echo de Paris jelentése szerint a német és az olasz kormány arra az egyöntetű véleményre jutottak, hogy ajánlani fogják Prágának és Budapestnek a népszavazást, nemcsak a vegyes lakosságú területekre, hanem a teljes Kárpátaljára. A Le Journal római levelezője azt írja, hogy Németország határozott állásfoglalását Kárpátalját illetően Olaszország nem fogja szorgalmazni a közös lengyel—magyar határt. Ezzel szemben Olaszország kéri, hogy ismerjék el Magyarország jogait abban a négy nagy városban, amelyek Csehszlovákia nem volt hajlandó átengedni. Kárpátalján eltekintenek a népszavazástól. Magyarországnak Kassa, Nyitra, Ungvár és Munkács városokban nyert ügye van.

Prága. (Rador.) A Steiani ügynökség Prágából azt a jelentést kapta, hogy Magyarország prágai követe ma átnyújtotta a csehszlovák külügyminisztériumban a péntek esti cseh jegyzékre országa választát. A válaszijegyzék rámutat

arra, hogy Magyarország már kérelemmel fordult Rómához és Berlinhez, hogy vegyen részt a döntőbírárságban. A magyar válasz végül annak a reményének ad kifejezést, hogy Prága hasonló módon jár el, legkésőbb 24 óra leforgása alatt.

A délután folyamán hivatalos jelentést bocsajtottak ki, amely közli, hogy a csehszlovák kormány kézhezvette a magyar válaszijegyzéket, melyben Budapest a nagyhatalmak döntőbíráskodását kéri. A hivatalos közlemény tudaja, hogy a csehszlovák kormány hasonló kérelemmel fordult Rómához és Berlinhez.

Nem lesz több magyar—cseh tárgyalás

Budapest. A lapok jelentései szerint a magyar—cseh katonai vegyes bizottság tárgyalásai az átadandó területek megszállásának módozatait és időpontját készítik elő. Most már bizonyosnak látszik, hogy a magyar és a

MOST NYILT MEG!

„MOBILIER“ IOSIF BOGDAN & Co.

BUTORCSARNOKA

STR. Dr. IOAN ROBU 6. Telefonszoba palotája mellett

cseh kormányok között több jegyzékváltásra nem kerül sor. Bár a legutóbbi cseh jegyzékre a magyar váaszt elkészítették és azt el is jut-

tatták Wettstein prágai magyar követhez, de a jegyzék átadására csak akkor kerül a sor, ha a helyzet azt szükségessé teszi.

szerint Bródy miniszterelnök megbízást kapott a ruszin kormánytól, hogy utazzon Budapestre és tárgyaljon a magyar kormánnyal. Hogy Bródy Budapesten mit végzett, arról semmit sem lehet tudni. Egy azonban bizonyos, hogy amikor a ruszin miniszterek Prágában a központi kormány tagjaival együtt ülésre jöttek össze, kitört a kormányválság. Volosin jelenlegi ruszin miniszterelnök a legutóbbi választáson nagyon mérsékelt sikert aratott.

Itt írjuk meg, hogy a szlovák kormány mindazokat a közalkalmazottakat, akik magyarok, vagy zsidók, tömegesen helyezi át magyar vidékekre.

Német-olasz közös jegyzéket kapott Prága

Párisból jelentik: A francia fővárosban úgy tudják, hogy az olasz és német kormány jegyzéket intézett Prágához. A jegyzékben felhívják a Sirovy-kormányt, közölje, mily akadályokat lát a közös lengyel-magyar határ létesítésénél? Rómából olyan értesülések érkeznek Párisba, hogy

Ribbentrop és Ciano már megállapodtak a Ruszinszkóban tartandó népszavazás tekintetében, mert az érdekelt felek számára az a legelfogadhatóbb megoldás.

Az „Epoque“ szerint Rómában megegyezés jött létre a két nagyhatalom között a magyar kérdésben. Ugy tudják, hogy

közös német-olasz nyilatkozatot adnak ki, amelyben leszögezik a két külügyminiszter tárgyalásai nak eredményét.

A „Jour“ szerint a Rómából érkezett hírek megerősítik, hogy a tárgyalások központjában a magyar-cseh kérdés állott. Ezt bizonyítja az is, hogy Villányi Frigyes bárót, a római magyar követet Ciano gróf két ízben is fogadta. Az értesülések szerint

Berlin és Róma megegyezett, hogy nemcsak a vegyeslakosságú területeken legyen népszavazás, hanem az egész ruthén földön is és ennek elfogadását jegyzékben ajánlják Prágának.

Igy a lengyel-magyar határ ügye mindenféle ellentét kiküszöbölésével elintézhető volna.

Direktorium Csehország élén

Prága. Beavatott helyen úgy tudják, hogy Csehszlovákiában csak mintegy 9-10 hónap múlva kerül sor a köztársasági elnök megválasztására és addig az ország ügyeit egy 3 tagú direktorium fogja intézni.

Kinos feltűnést keltett szlovák körökben az iglói járási hivatalnak ama rendelkezése, amellyel a szepesi magyar és német nemzeti tanácsok működését betiltotta.

Az illetékesek memorandummal fordultak Sirovy

csehszlovák és Tiso szlovák miniszterelnökhöz és kérték a betiltó rendelkezés hatályon kívül való helyezését.

A szlovákiai átrendezés

Pozsony. A szlovák nemzeti párt hivatalos lapja, a „Slovak“ pénteki számában feltűnést keltő kommentárokat fűz Bródy volt miniszterelnök lemondásához és Volosin miniszterelnökhöz történt kinevezéséhez. A lap cikke

Új népvándorlás a német-lengyel határon

Német körökben kellemetlen meglepetést keltett a lengyel kormánynak az az intézkedése, hogy a külföldön élő lengyel alattvalók csak abban az esetben térhetnek vissza hazájukba, ha utlevelüket valamelyik lengyel nagykövetség vagy követség látmozza. Ezen látmozgás nélkül a külföldön élő lengyeleket nem engedik át a határon. Németországban jelenleg 150.000 lengyel alattvaló él. Ha ezek nem bírják megszerezni a szükséges követségi látmozgást, nem térhetnek vissza és Németország terhére esnek. Miután Lengyelország nem volt hajlandó Németországnak ebben az ügyben tett javaslatát elfogadni, a német birodalom abból a célból, hogy csök-

kentse azok számát, akik nem részesülhetnek a lengyel hatóságok által követelt külön látmozgás kedvezményében

tegnap 1500 lengyel alattvalót, mint nemkívánatos elemeket a lengyel határra szállított.

Hogy ezekkel a kiutasított lengyelekkel mi fog történni, nem tudni. Valószínű azonban, hogy a lengyel kormány tekintettel rendkívüli helyzetükre, mégis csak befogadja őket, mert Németországba többé vissza nem térhetnek.

A német kormány azon intézkedése, hogy ezeröttszáz lengyel alattvalót a lengyel határra szállított, elsősorban a lengyel zsidókat érinti, de a kiutasítottak között vannak Ruhr-

Hirdetés nélkül is köztudomásu, hogy

I. SCHUTZ női és férfi szövetel legjobbak, legolcsóbbak

Hatalmas választék!

Férfiosztály: Str. Eminescu 2. szám.

Női osztály: Minorita-palota.

Vacsora otthon

Írta: STELLA ADORJÁN

1. JELENET.

(Két hölgyünk beszélget a kis dunaparti cukrászdában. Az egyik, aki folyton beszél: Viola, a másik, aki folyton félbeszakítja: Lenke).

Viola (folytatja a diskurzust): ...és tudod, kérlek, nem veszi tudomásul, hogy más világ van. Ma bizony spórolni kell! Ő ezzel nem törődik, az a mániája, hogy mindig házon kívül kell vacsorázni.

Lenke: Az én uram is szeretett vendéglőben enni, de leszoktatam. Régebben minden este elmentünk. Illetve, a legtöbbször nálam nélkül járta az éttermeket. „Ügyvédi vacsora“, „klienseimmel kell együtt lennem“, kitalált ez mindent, csak hogy ne kelljen otthon étkezni!

Viola (sóhajt): A férfiak mind egyformák! Pedig ha tudnád, mi mindent elkövettem, hogy hazacsaljalm vacsorára. Olvastam valahol, hogy a férfiakat a gyomruk keresztül lehet megfogni. Kérlek szépen, folyton a kedvenc ételeit főztem és soha nem jött haza.

Lenke: Látod, így rontjátok el a férfiakat és így teszitek tönkre a többi asszony életét is. A te urad bizonyára eldicsekedett vele Gyurimnak, hogy otthon a legkedvencesebb ételeit főzik és ő mégse megy haza. Miért is menjen?!

Viola (megbotránkozva) Na hallod! Azt kapja, amit a legjobban szeret! Rakott káposztát és diós metéltet.

Lenke: Ezekért rohanjon? Kedvenc ételeit vendéglőben is megkaphatja, sőt merem állítani, jobb kiadásban, mint a mi konyhánkon. Tehát olyasmit kell nyújtani a férjnek vacsorára, amit vendéglőben nem kaphat.

Viola: Micsodát?

Lenke: Izgalmat. Nálam ő félórát vár dühösen az asztalnál, amíg behozzák az ételt. Tehát hazajön, mert van miért murizni. Nálam odasül a rétes, pedig azt nem szereti: izgalom. És főképen engem telefonon keresnek vacsora közben, erre én dadogok, hogy most éppen asztalnál ülünk, hívjon az illető később, mire jó Gyurim parázs botrányt rendez, de egész héten hazajár vacsorázni, mert féltékeny természetével azt reméli, hogy megcsip valami inkorrektészen.

Viola: Lehet is téged megcsipni! Tanácsolod, én is gondoskodjam valami izgalomról.

Lenke: Feltétlen. Ezt a telefontrükköt próbált meg, de az sem rossz, ha valami ehetetlen ételt tálaltatsz elé.

Viola: Az utóbbi nem fog neki tulságos izgalmat okozni. Nagyon is megszokta.

2. JELENET.

(Történik Viola ebédlőjében. Vacsora közben).

Péter (Viola férje, a hust eszi): Ez a bécsiszelet egy kicsit mintha rágós volna.

Viola (nem is válaszol, a telefont figyeli).

Péter: Miért nem tudok rendes bécsiszeletet csinálni? A kávéházban isteni a bécsiszelet, a klubban nagyszerűen csinálják egyhatvanas menüben, sőt a fronton is jól készítette a tisztiszakács, pedig civilben vas-esztergályos volt.

Viola (dúcásan): Na látod! Mindenütt egyformán jó a bécsiszelet és ezért még zsörtölődöl! Ahelyett,

hogy örülnél, hogy egy kis extradolgot kapsz az életben.

Péter (csodálkozva): Örülök annak, hogy a vacsora ehetetlen?

(A telefon cseng a másik szobában).

Viola: Bizonyosan téged hívnak.

Péter: Talán a fiuk, megígériem, hogy vacsora után lemegyek a kávéháza.

Viola: Semmi szükség nincs minden este kávéháza menni.

Szobalány (belép): A nagyságos asszonyt kéri a telefonhoz.

Péter: Csak Lenke lehet! Félórát fogtok beszélni Rémes!

Viola: Pardon! (Kimegy a másik szobába, de szándékosan nyitva hagyja az ajtót és elég hangosan beszél Lenkéhez, akit megkért erre a felhívásra). Jó estét! Mi újság? ...Köszönöm... Azóta...? Semmit, élem a magam egyszerű életét... Nem, nem zavar, éppen vacsorázunk... Micsodát? Jaj, be kedves maga, még erről is érdeklődik... Isteni bécsiszeletünk van... jójó, erről majd beszélünk... Hívjon fel holnap ilyen tájban, rendszerint egyedül szoktam vacsorázni és jól kidiszkuráljuk magunkat... Majd meglátjuk! Vigyázzon magára, Pá... (Nagy diadallal jön vissza az ebédlőbe, ahol csak a szobalányt találja). Hol az ur?

Szobalány: A nagyságos ur, amikor mondtam, hogy a Lenke nagysága hangja, rögtön felugrott és elment a kávéháza, azt üzeni, hogy ha egyszer itthon vacsorázik, ne tessék órákig telefonálgatni...

CORSO

11.30 és 3 mérs., 5, 7.15 és 9.15

Telefon: 20-65

Csavargók

Premierfilm! Cziffra Géza ismert aradi író vig-operettje. Két jövedélyű szerelmes, izgalmas kalandja, állandó nevetető jelenetekkel. — Főszereplők: Paul Hörbiger, Gretl Theimer és Erika Drusovics. Uj nirodó

A kereskedők kérésére román nyelvkurzus

november 1-től

(Kedd este fél nyolc órától) kezdődőleg a „DACIA“ külön termében. — A tanfolyamot

Appel József

kitűnő nyelvpedagógus vezeti a legmodernebb pedagógiai módszer szerint.

Jelentkezéseket elfogad az Aradi Közlöny kiadóhivatala

vidéken és Porosz Sziléziában dolgozott munkások, továbbá berlini és más városbeli lengyel háztulajdonosok. A berlini lengyel nagykövetség azt kérte a német kormánytól, hogy a kiutasítottak vagyonát ne kobozzák el. A német hatóságok megígérték a kérelem teljesítését.

A Havas jelentése szerint lengyel körökben utálnak arra, hogy Lengyelországban ötvenezer német alattvaló él, akik általánosságban tekintélyes vagyonnal rendelkeznek. Nehéznek látszik — állítják lengyel körökben, — hogy a lengyel kormány közömbös maradjon Németországban élő alattvalóinak sorsa iránt.

Lengyel körökben remélik, hogy a német kormány visszavonja a Németországban élő lengyel zsidók ellen kiadott rendelkezését.

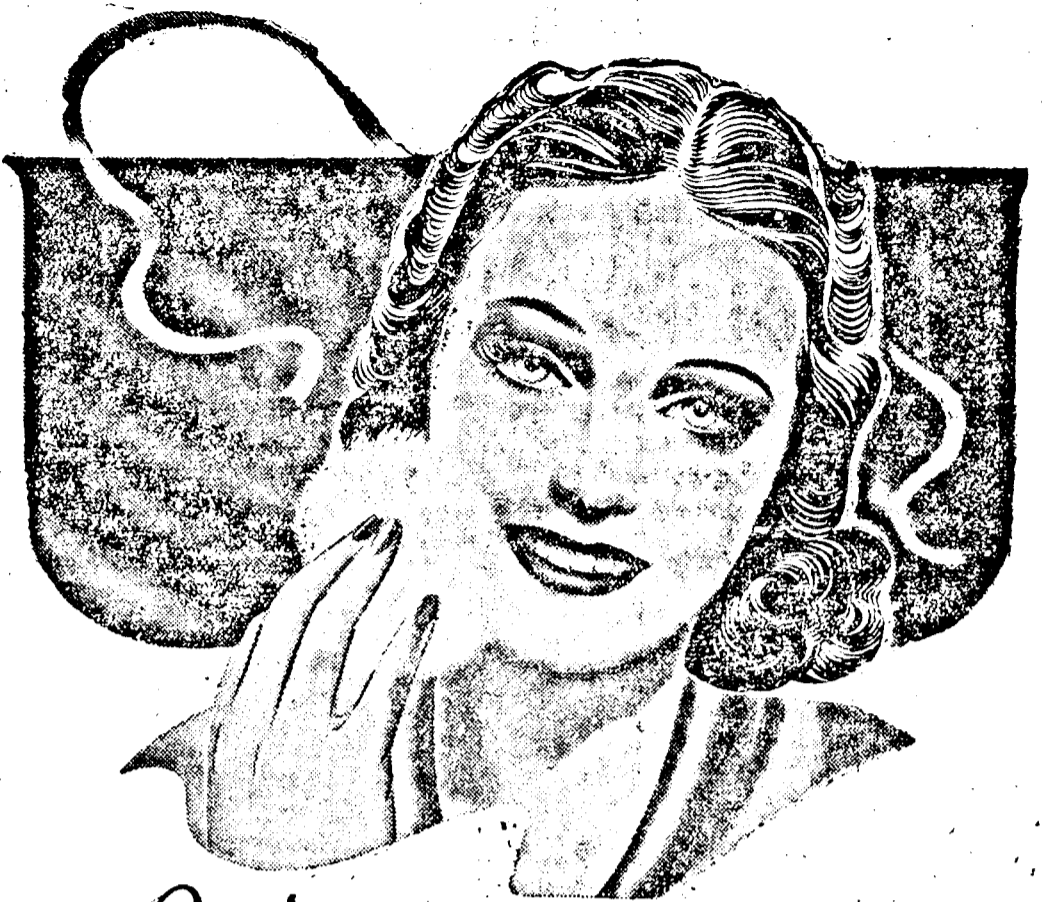
A PAT lengyel távirati ügynökség a következőket közli: A belügyminiszter rendeletet bocsájtott ki, amelynek értelmében mindazok a külföldön tartózkodó lengyelek, akiknek utlevelét a konzulátusok, követségek és nagykövetségek október 30. előtt bocsájtották ki, a Lengyelországba való beutazás előtt tartoznak utlevelüket bemutatni, hogy különleges láttamozással lássák el azokat. Hasonló eljárás alá vonják a danzigi lengyel megbízott által kiállított utleveleket is. Azokban az esetekben, amikor az illető utlevél tulajdonosnak az állampolgársághoz való joga kétségbe vonható, vagy ha megállapítást nyer, hogy állampolgárságát már elvesztette, ezt a különleges láttamozást nem vezetik rá az utlevélre. Enélkül viszont senkit sem bocsájtanak be Lengyelországba. A követségek által, vagy az ország belterületén október 30. után ki bocsájtásra kerülő utlevelek nem kerülnek felülvizsgálatra.

Véget értek a római tárgyalások

Ribbentrop német külügyminiszter római látogatásával kapcsolatosan a Tribuna cikket ír és többek között a következőket írja:

— Abból a körülményből, hogy a megbeszéléseket több alkalommal és hosszabb ideig tartóan folytatták, arra lehet következtetni, hogy ezalkalommal rendkívül fontos kérdések kerültek megvitatásra. Rómában egyébként nagy figyelemmel viseltetnek a különböző területi ügyek iránt és azok fontosságát igen nagyra értékelik.

Ribbentrop német külügyminiszter egyébként szombat délelőtt mintegy másfél órát tárgyalt Mussolini miniszterelnökkel, majd tisztelgő bucsulátogatást tett Ciano gróf külügyminiszternél a Chigi palotában. Ribbentrop és kísérete szombaton este elutazott az olasz fővárosból.

Otthon sport társaság.

ez a modern asszony életének körforgása! Megcsodálják, esetleg irigylik is és ő tisztában van azzal, hogy sikerét arcbőre ápoltság szépségének köszönheti. Felismerte, hogy a Three Flowers Vanishing Cream rendszeres használata megvédi, frissé és rugalmassá teszi teintjét és hogy mint végső Make Up a csodálatos, lehetőleg három Three Flowers puder arcbőrének megadja azt a finom árnyalatot, amely megteremtí a jólápoltság kellemes légkörét.

HUDNUT

Puder. Krém

Hatvanhét halottat találtak eddig a marseillei romok alatt

Megdöböntő pusztítást végzett a tűzvész

A francia közvélemény teljesen a marseillei tűzkatasztrófa hatása alatt áll. Marseille város gyönyörű főutvonala szombat reggelre füstölő romhalmazzá vált. A tűzvész többek között három nagy szállodát és 10 több emeletes bérpalotát hamvasztott el. Az eddigi áldozatok száma 6 halott és rengeteg sebesült, de úgy tudják, hogy a romok alól még legalább is 30 halottat fognak kiemelni. A tűz elharapódzása a heves szélnek és a tűzoltóság hiányos felszerelésének tudható be. A tűzoltók tömlőinek vizsugarai ahig érték el az első emeletnyi magasságot. De nem voltak felszerelve a marseillei tűzoltók magasabb létrákkal sem. Hasonlóan gyenge volt a felszerelésük a közeli városokból megérkezett tűzoltóknak is és végül is, amikor a tűz már veszedelmes méreteket kezdett ölteni, a kikötőben levő egyik tűzoltó gőzhajó csöveit és szivattyuit kellett, hogy igénybevegyék, de ezek szintén nem működtek jól. Daladier miniszterelnök a nagy kapkodás és pánik láttára így kiáltott fel:

— Micsoda rettenetes helyzet. Hát, nincs itt egy férfi, aki rendet tudna tartani?

A marseillei alvilág alaposan kihasználta a helyzetet, mert az ijedelem következtében felügyelet nélkül maradt lakásokat egymásután kifosztották. Hír szerint az éjszaka leple alatt több mint hatvan család lakását fosztot-

ták ki. A kormány az események miatt a marseillei prefektust már is elcsapta állásából.

Marseille. A borzalmas tűzvész pontos veszteségmértékét az éjjeli órákig sem sikerült megállapítani. Eddigi adatok szerint a halottak száma 67. Öt holttest személyazonosságát nem sikerült megállapítani, a súlyos sebesültek száma tizennyolc. A könnyebben sebesültek száma meg nem állapítható, mert azokat lakásukon ápolják.

Tulságosan élethüen sikerült a színházi öngyilkosság: megsebesült a színész

Bucurestiből jelentik: Különös szerencsétlenség történt a fővárosi Nemzeti Színház Amzel-téri stúdiójában, ahol Pirandello ismert darabját, a „Hat szereplő keres egy szerzőt” próbálták. A harmadik felvonás végjelenetében Mia Coca színésznőnek öngyilkossági jelenetet kell megjátszania és a fiatal művésznő a játék lendületében oly közel vitte testéhez a színházi kelléktárból kapott és vaktöltéssel töltött revolvert, hogy a lövés eldördültekor ruhája lángra lobbant, a vaktöltés golyója pedig megsebesítette. Mia Coca elájult, a színpadon nagy riadalom tört ki. Néhány színész nem vesztette el lélekjelenlétét és eloltotta a tüzet, közben távbeszélőn értesítették a mentőszolgálatot és a mentők gépkocsija kórházba szállította a színésznőt. Mia Coca állapota nem veszélyes.

URANIA Premiermozgó Tel.: 12-32.

Két óra vidámságot, üdítő szórakozást nyújt

STAN. BRAN

legújabb és legjobb sláger-vígjátéka

Ujjé, hegyekben nagyszerű

...és azt, ami a mai világban hiányzik: szívből jövő önfelelgett kacagást!

SZINES PÓTKÉP és METRO-HIRADÓ 11.30 és 3-kor mat. olcsó helyárakkal. 5, 7.15, 9.15

Kalmár József

rádió- és electro-technikai vállalat
Strada Bratianu 1. szám alatt. Telefon 11-10.

A világ legnagyobb rádiói, 1938-1939 típusok állandóan raktáron.

Minerva, Zerdik, Columbia, Helium

világmarkák kedvező részletfizetésre kaphatók.

GALLIA SELYMEK

A szezon legújabb párisi szövémintái

Pactole
Baratex
Bagatelle
Mada

kizárólagos elárusítás

Gallia-nál

TIMIȘOARA, BUL. FERDINAND No. 7

FIKOK AZ ORSZÁG ÖSSZES JELENTŐSEBB VÁROSAIBAN

Széll Lajos dr. nyilatkozata az aradi Katolikus Bál céljáról

A nagyszabásúnak ígérkező táncestély előkészületei. — Megalakult a bál rendező-bizottsága

A „Farsang Herceg” ideje, a hófúvásos tél még el sem érkezett, amidőn már jóelőre megkezdtek a római katolikus bál előkészületeit. Már hetekkel ezelőtt megindították a munkálatokat, hogy e bál, — mintegy negyvenezer aradi katolikus reprezentatív mulatsága, — méltó legyen a régi aradi katolikus bál hangulatához, erkölcsi és anyagi sikeréhez...

A báli előkészítő munkálatok eredményei már mutatkoznak: a különböző hitbuzgalmi és társadalmi egyesületek már készítik az értékes tombolatárgyakat. A báli iroda is szakadatlanul munkálkodik. Elkészült már az izléses kiállítású meghívó is, amelyeknek címzését ugyancsak megkezdték. — Ime a meghívó:

MEGHÍVÓ
a római kat. Egyházközség tanintézményei javára rendezendő
KATOLIKUS BALRA
1938. évi november hó 19-én este a Fehér Kereszt szálló termeiben.

A bál rendezésében résztvesz minden aradi katolikus társadalmi és hitbuzgalmi egyesület. Dr. Pacha Agoston jelenlegi aradi tartózkodását hasz-

nálta fel a rendezőség, hogy küldöttségileg is meghívják az egyházmegye fejét az aradi katolikus társadalom mulatságára. A rendezőség összeállította a fővédnökök és védnökök névsorát is:

Fővédnökök: Dr. Pacha Agoston róm. kat. megyéspüspök, özv. báró Andrányi Károlyné, dr. Pazsitny Bonaventura rendfőnök, dr. Lakatos Ottó plébános, egyházi elnök, dr. Széll Lajos világi

SPECIALIS BABY

Gyermekruha, kabát, harisnya, keztyű, síruha, gyermekkosci, ridikül,

BRENNER

KÖTÖTTÁRUHÁZÁBAN SZÍNHÁZZAL SZEMBEN

elnök. Védnökök: Br. Andrányi Lajos, Ablonczy József, Alföldi Pál, Angele Mátyás, Apponyi Gyula, Baranyi Ferenc, Barthel Ernő, Basch István, Bergmann Walter, Bogdánffy Béla, dr. Borsós Béla, dr. Boros Ernő, Boros Jenő, Böszörményi

Benedek, Buday Mihály, dr. Czárán Géza, Czárán Viktor, dr. Czédly Károly, Czeiler István, Csobor János, Dániel Péter, Darányi János, Dési Károly, dr. Fetter Elemér, Fischer Aladár, Fringhián Hartin, Fock Gábor, dr. Földes Béla, Fibinger Izidor, Gold Emil, Göbl Alajos, Grob Jenő, Gutschik Ferenc, Hady Antal, Hahn Alajos, dr. Hemmen János, Hendl János, Hentschel István, Hendl Ödön, Hönig István, dr. Issekutz István, Issekutz Géza, Issekutz László, Issekutz Sándor, Jahn Hermann, Jombart Lajos, dr. Justh János, Juhász Gábor, dr. Kabdebó György, Kabdebó István, Kayser Lajos prelátus, dr. Kárpáti Lajos, dr. Kienitz Géza esperes, Kintzig János, Kenderessy László, dr. Krepil János, Kron Lénárd, Kompass József, dr. Korányi Barna, dr. Konopi Kálmán, Kőszeghy Emil, Kováts Ferenc, Lengyel István esperes, dr. Lukácsy Lipót, Molnár László, dr. Müller Vendel, Madár Géza, Nagy Imre, Návrádi Pál, Oravetz László, Pallavicini Károly örfőnök, Panker Viktor, Palágyi Ferenc, Pánits Pál, Pápay Lajos, dr. Parecz Béla, dr. Petz Lipót, Pintér Lajos, dr. Pirée Ferenc, gr. Porcia Lajos, dr. Prohászka László, Reinhardt Gyula, dr. Schaanen Béla, Schartner Sándor, Schutz Jakob, Siebig Frigyes esperes, Seifert János, Stiaszny József, Schuller József, Szabó András, Szabó Miklós, Székely Béla, dr. Szalay Géza, dr. Szelle Károly, Székely Károly, Szentgyörgyi Emil, Szőke Béla apát, Szöllösi István, dr. Szuchy Pál, Szömörkényi Rezső, Takácsy Miklós, Ungureán Béla, Uzsony István, Vandracsak Ignác, Várhol László, Vásár helyi János, Weil Alajos, Weil József, dr. Wild Endre, Wolf Károly, Lovag Zelenski János, dr. Zubor Imre.

A báli „vezérkar” az aradi római katolikus Népszövetség ifjusági tagozatának helyiségében működő báli irodában irányítja a munkálatokat. A rendezőbizottság lelkes munkája a biztosíték arra, hogy e bál az évad egyik legkitünőbb sikerülő mulatsága lesz.

Különösen a kongregációk és a Szociális Misszió Társulat dolgozik sokat a siker érdekében. Az urinők kongregációja Hajas Illésné vezetésével, az iparos leányok kongregációja Szlávik Irén irányítása mellett és az urileányok kongregációja Czédly Irén vezetése mellett folytatja a lelkes munkát. A kongregáció helyiségében minden este szorgos kezek készítik a szebbnél-szebb tombolatárgyakat.

Hétfőn este 6 órakor dr. Lakatos Ottó elnökletével ül majd össze a „Hölgybizottság”, amely elkészíti a báli haditervét.

A bált máskülönb mintegy harminc megnyitó pár kezdi meg: a valcer andalító muzsikája csendül fel és az ifju párok lebnek majd a tükör, sima parkettre.

A tanulóifjuságért!

Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste dr. Széll Lajost, az egyházközség világi elnökét is, hogy nyilatkozzék a „Katolikus Bál” céljáról és az előkészületekről.

— A római katolikus bál célja; — mondotta dr. Széll, — hogy az egyházközség által fenntartott intézmények felszerelését kiegészíthessük. — Azon pénzösszeg, amelyet a bálozó közönség e hangulatos éjszakán majd elkölt, a tanulóifjuság, társadalmunk jövőbeli támaszának érdekeit és tanulmányi előmenetelének biztosítását szolgálja. Sajnos, — az egyházközség által fenntartott tanintézményekben sok a hiány, — és a szertárak stb. jó felszerelését csakis ezután tudjuk pótolni. A cél tehát a legszebb: a bálozó katolikusok jó hangulata teremti elő a jövő nemzedék képzettségét szolgáló tanfelszereléseket...

— Örömmel állapítható meg, — fejezte be nyilatkozatát a katolikus egyházközség világi elnöke, — hogy e munkában egymással versenyeznek az összes katolikus egyesületek. Ez a bál lesz az aradi katolikus társadalom összetartásának és együttműködésének a jelképe!

Őszi ruhákat, kabátokat test, tisztit

Alexandru KNAPP Sándor modernül berendezett vállalata
Str. Bratranu 2-4. szám. Minorita-palota.
Ep. Radu 10.

Viták folynak az angol kormány tagjai között

a fegyverkezési kérdések végrehajtása körül

London. (Rador.) A Daily Mail a fegyverkezés ügyében azt írja, hogy a kormány tagjai között nézeteltérés mutatkozik a nemzetvédelmi szolgálatok megszervezése tekintetében. Samuil Hoare és Hore Belisha azt kívánják, hogy külön minisztériumot létesítsenek, amely önállóan foglalkozik a fegyverkezés és ellátás valamennyi problémájával. Chamberlain és John Simon nem hajlandók erre. A kormány több minisztere lemondásra készül, ha ezt a minisztériumot nem szerveznék meg.

A Daily Mail című lap fenti híradása egyébként annál is inkább megerősítésre szorul, mert — mint ismeretes — a Daily Mail egyik legellentétebb fóruma a jelenlegi angol kormány ellenzékiének.

VIM

MINDENT TISZTÍT

*álaposán és
kiméletesen*

evőeszközök és

Központi fűtés, jó élelmezés és általános tisztaság az aradi fogházban

Munkára nevelik a rabokat az ügyészségi fogházban és az igazgatóság mindent elkövet, hogy emberséges bánásmódban részesüljenek a foglyok

Az aradi ügyészség fogházában néhány hete lázas munka folyik. A cellákat tisztítják, meszelik, tatarozzák az épület beljéről és a lelkes munkából börtönőr, rab egyformán vesz ki részét. A munkát pedig maga Radulescu Nicolae, az aradi ügyészség fogházának nemrégiben kinevezett új igazgatója irányítja, aki fiatalos munkakedvvel

mint intézménnyé akarja az aradi fogházat fejleszteni.

Radulescu Nicolae tervének egy részét már is megvalósította és amikor az Aradi Közlöny munkatársát a fogház irodájában fogadja, büszkén számol be a végzett munka eredményéről és további terveiről.

Első célja az új igazgatónak az általános tisztaság érvényesítése. Az összes cellákat, közös termeket és folyosókat fertőtlenítették, megtisztították. Hetenként egyszer kötelező fürdőt írt elő a rabok részére. Erre a célra külön fürdőszobát rendeztek be, ahol hőszükséges melegvizet, szappant és egyéb fürdéshez szükséges eszközöket várja a rabokat.

Ugyanekkor felállította az igazgató a fogház borbélyüzemét, amelynek szerszámajhoz Ionescu S. Petre vezető főügyész jóvoltából jutottak hozzá.

A raboknak kétszer hetenként kötelező a borotválkozás, egyszer havonta a nyíratkozás.

Rendkívüli reformnak számít, hogy megváltoztatta Radulescu direktor a fogház élelmezését. Éveken keresztül igen silány ellátásban részesültek az elítelt rabok, valamint a vizsgálati foglyok és ezen most gyökeresen változtattak, amennyiben kétszer hetenként húst kapnak, a háromszori étkezésnél pedig naponta más és más levest, vagy főzeléket, amelyek rendkívül tartalmasak. Az igazgató ennek igazolására nyomban bekérte egy tál bablevest, a szombati ebédet, hogy megízleltesse az ételt. Valóban,

a rabok számára készült leves olyan izés, hogy bármelyik elsőrangú étterem dícséretére válnék.

A rabok közül, akinek nem volt rendes fehérneműje, az igazgató közbenjárására a Patronázs Egyesület közbenjöttével azt is kapott. Emberies szellemben irányítja Radulescu igazgató a fogház lakóinak sorsát és ez nemcsak

az ellátás javításában, de az erkölcsi bánásmódban is mutatkozik. Érdekes példát mond arról, hogy mindenki dolgozik a rabok közül. Nemrégiben hat fiatalember került letartóztatásba, akiknek ügyét majd a hadbíróság fogja tárgyalni. A fiatalembereknek nem volt foglal

ELEGÁNS

FINOM,
MÉGIS OLCSÓ

DIVA

MODELLHÁZ
MINORITA-PALOTA

VALAMENNYI

KABÁT
BUNDA
RUHA

CONSUM-
INLESNIREA MODELLJE

Csődöt kérhet a kincstár azon kereskedő vagy iparos ellen, aki hat hónapig nem fizeti ki adóját

Az Argus című bucuresti-i közgazdasági lap legutóbbi számában vezető helyen foglalkozik az adóügyi eljárás egységesítéséről szóló rendelet-törvénnyel, amely tudvalóval számos új intézkedést tartalmaz. Ezek közül egyike a legérdekesebbeknek az a paragrafus, amely feljogosítja a kincstárt arra, hogy csődöt kérjen azon kereskedő, vagy iparos ellen, aki hat hónapon át nem fi-

zeti ki adóját.

A lap ezzel a paragrafussal kapcsolatban rávilágít arra, hogy annak alkalmazása súlyos következményekkel járhat egyes kereskedőkre és iparosokra, akiket az államkincstárnak az a lépése, hogy megkérje a csődöt ellenük, tönkre tehet. Annak a meggyőződésének ad kifejezést a lap, hogy ehhez a lépéshez a kincstár sohasem fog folyamodni, de szükségesnek tartaná mégis a rendelet-törvény oly értelemben való módosítását, hogy az említett paragrafust töröljék belőle.

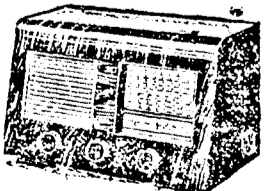
CENTRAL: 11.30 órakor matiné
3, 5, 7.15 és 9.15 órakor

Megváltó szerelem

(Waldwinter)

PAUL KELLER gyönyörű regényének filmváltozata, pompás szabadtéri felvételekkel.

HANSI KNOTECK VICTOR STAAL

GRAETZ D.K.E. RÁDIÓ A német világsláger.

Egész Európa vételére alkalmas originál német gyári rádió.

Lei 3000. Kedvező havi 500 lei részlelvezetésre kapható. Készpénzfizetésnél árengedmény.

HAMMER ZSIGMOND és FIA

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 27. sz. Telefon 18-47

HALLGASSA MEG MINDEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL!

Női és férfikabát és ruhaszövetek **ACKERMANN és HÜBNER** Duve tinek és pyjama-fia- ne'ek nagy választékban

ARAD, BULEVARDUL REGELE FERDINAND 25. SZAM

Virágot küldhetünk bárkinek bárhová a föld kezekén!

Talán csak kevesen tudják, hogy van egy nemzetközi szervezet, amely a „Fleurop” nevet viseli és, amely a világ legkülönbözőbb pontjain felvett virágrendelést a földteke legmesszebbmő pontjain is teljesíti. Órák alatt, friss, üde orchideákat ugyanugy ajándékozhatok, mint vörösi rózsát.

Amikor hitetlenkedve hallgattam, hogy figyelmes barátom, hol akar menyasszonyának virágfigyelmelességgel kedveskedni születésnapjára, bevonszolt egy nagy, körüti virágüzletbe. S meglepődtem, hogy a rokonszenves üzletvezető menyágyra magától értetődőnek veszi barátom-megrendelését:

Katolikus Bál

— Holnap délután, a Bremen gőzös nyílt fengeren halad Amerika partjai felé. Szeretnék virágot küldetni menyasszonyomnak, aki az 5-ös számú kajütben lakik.

— Kérem szépen — hangzott az egyszerű tudomásulvétel. — Méltóztassék egy pár sort írni névkártyánkon, ha óhajt. Azonnal express uton küldöm a kártyát és a rendelést egy, a Bremen gőzös tartózkodási helyéhez legközelebb eső város „Fleurop-tagijához”.

A virágrendelés az expresszdijakkal együtt tizenöt pengőbe kerül.

Elszámolás az év végén

Barátom már ki is fizette a virágszámlát. Leült, egy pár sort írni a névkártyára. Közben a virágüzlet vezetője elmondja néhány szóban nekünk, hogyan történik egy ilyen „nemzetközi” virágrendelés lebonyolítása.

— A rendeléssel kapcsolatban azonnal két expresslevelet kell küldennem. Az egyiket a Bremen gőzös helyéhez legközelebb eső város szervezetébe tartozó virágüzletnek. Ide küldöm a névjegyet is és a rendelés pontos feltételeit.

Tíz éves a „világkörüli” figyelmesség nemzetközi hálózata: a „Fleurop”

— Hogy történik az elszámolás a különféle virágüzletek között? — kérdezzük.

— A Budapesten megrendelt virágküldemények ellenértékét én kapom kézhez és ezt az összeget nem küldöm el sehová. Mivel az üzletről a zürichi központ amugyis tud, én meg vagyok terhelve náluk és a esztendő végén történik a teljes elszámolás, amikor a tartozásban lévő ki- egyenlítik adósságukat azoknak, akik szállításuk arányában nem jutottak teljes ellenszolgáltatáshoz, mivel több rendelést bonyolítottak le, mint amennyit felvettek.

— Tehát a Bremen gőzösré szállító virágüzlet egy fillért sem lát mostanában ebből az üzletről?

— Természetesen nem. De viszont rengeteg külföldi rendelést kell teljesítenem, amely viszont az én költségemet jelenti.

November 19.

— Előfordul, hogy mégis rá kell fizetnie?
— Tavaly az év végén jöttünk csak rá a budapesti virágüzletre, hogy a Newyork részére elfogadott virágküldeménymegrendeléseknél alaposan ráfizettünk. Egy-egy szebb és értékesebb virágcsokorért 2 dollárt számítottunk s csak az év végén derült ki, hogy Amerikában a virág sokkal nagyobb luxus, mint nálunk. Küldeményenként

RENDY
ruha eleganciát jelent
PIATA AVRAM IANCU
21 sz.

6 dollárt kellett megtérítenünk és így egy-egy rendelésnél 4 dollárt ráfizettünk. Ezt természetesen már kikiszöböltük.

A legelőkelőbb rendelés

— Sok virágot küldtek Newyorkba tavaly?
— Van egy család, amely állandóan küld vi-

SZVETTERT pullovert, costumeőt pár napig nagyon olcsó reklámárban **Bogyó** nál, str. Eminescu 1. vásárolhat

A megrendelés precíz lebonyolítása már ennek a virágüzletnek a feladata.

A másik expresslevél Zürichbe megy, a „Fleurop” központjába, ahol a két virágüzlet megrendeléslebonyolítását és elszámolását elkönyvelik és kiértékelik.

Hét igazság!

Igazság, hogy az év egyik legjobb filmje a Robin Hood és ez Kertész Mihály alkotása.

Igazság, hogy a legtökéletesebb színes film- eddig a Warner Bros filmgyár Robin Hood-ja volt.

Igazság, hogy az Aranybrigád, Kertész Mihály legújabb filmóriása, felülmúlja a Robin Hood-ot.

Igazság, hogy az Aranybrigád hónapokig készült millió dolláros színes filmsoda.

Igazság, hogy az Aranybrigád női főszereplője, Olivia de Havilland, ma az egész világ kedvence.

Igazság, hogy az Aranybrigád színes filmsodát Aradon kizárólag a Scala nagyfilmek színháza játssza jövő héten.

Igazság végül az is, hogy a Scala filmjeiben a közönség nem csalódhat.

rágot egy ismerős családnak a tengerentúlról. Ők bonyolítják le a legnagyobb forgalmat ugy távol-ságban, mint virágértékben.

— Előkelőségek részére is szoktak szállítani?

— Hogyne. Három évvel ezelőtt a kormányzó ur öföméltósága látogatásának évében egy svájci kanton főnöksége az ország nagyasszonyá nak, Horthy Miklósnénak rendelt karácsonyra or-gonát! Karácsonykor bizony a legnehezebb dolog orgonát előkeríteni az egész világon, de — ter-mészetesen üzletünk „legelőkelőbb” rendelését” két nap leforgása alatt mégis teljesítettük.

— A legmesszebbre eddig hová rendeltek vi-rágot?

— Afrikába. Oranba. Egy magyar táncosnő részére rendelte meg egy előkelő ur. A táncosnő-től levelet is kaptunk, amelyben a cégnek külön is megköszönte, hogy „egy kis hazai illatos vi-rággal elfelejtettük vele félórára honvágyát”. Mint olyan sokan, ő is úgy hitte, hogy magyar virág érkezett Oranba.

Általában a legtöbb külföldi államban, így Franciaországban, Olaszországban és Angliában egészen más a virágajándékozás „etikája”, mint nálunk. Frakkos urak, mielőtt bárba vinnék höl-gyeiket, csak úgy „beugranak” a virágüzletbe és egy „nyaláb” virágot, egyetlen selyempapírba

csomagolva, megvásárolnak. Sem kötözést, sem diszítést nem ismernek ezekben az országokban. A csokorhanyagságot tartják szépnek az ajándé-kozásnál. Nálunk ez lehetetlen lenne. Mindenki megfordulna és otthagyná az üzletet, ha így szol-gálnák ki.

Barátom elkészült az üdvözlő sorokkal. A hal-lottakon tapasztalva lelkére köti az üzletvezető-nek, hogy „csokorhanyagságot” nem tűr a meg-ajándékozott.

Országos ügyvédkongresszust kívánnak újra összehívni Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: Istrate Micescu la-kadsán ülésezett a keresztény román ügyvédek szövetségének rendkívüli közgyűlése. Az ülést Istrate Micescu hívta össze, hogy állást foglal-janak az ügyvédszövetség által előkészített törvénymódosítás ügyében, ami mint ismer-e-tes, az ügyvédtörvény rendelkezéseinek meg-változtatását célozza. Az ülésen a következő határozatot hozták:

„A keresztény román ügyvédek országos szövetsége meghallgatva a főlshólatásokat és nyilatkozatokat, amelyek az összes szerveze-

Fehér Keresztben

tek együttérzéséről hangzottak el, felkéri az ügyvédszövetség állandó választmányát, hogy rendkívüli országos ügyvédkongresszust hívjon ösz-sze azzal a céllal, hogy megvalósítsák az 1937. május 9-i kongresszus határozatait. Felszóli-tja a román keresztény ügyvédek szövetségére az ügyvédszövetséget, hogy szüntesse meg eljár-rását a készülő ügyvédtörvénnyel kapcsolá-tban, mindaddig, amíg a rendkívüli kongress-zustól felhatalmazást nem kap.”

Modern ebédlő, háló- és kombinált szobák
Budacsek butorizletében
Str. Meşianu 14.

Álarcos rablótámadás a temesvári Vadászerdőben

Temesvárról jelentik: Vakmerő rablótá-madás történt Temesváron a Vadászerdő köz-elében, ahol egy álarcos férfi kifosztotta Cseke László kádármester öreg édesanyját. Az álarcos férfi behatolt a lakásba, majd nyo-mában megjelent egy álarc nélküli idegen is, majd mindketten súlyos fenyegetésekkel és kínzásokkal arra kényszerítették az idős asz-szonyt, hogy 975 leit tartalmazó kézitáskáját átadja. Ezután föltörték a szekrényeket, ahon-nan tízezer lei készpénzt és negyvenezer lei értékű ékszereket vittek el. Távozás előtt a rablók az összevert Csekenére zárták az aj-tót. A rendőrség megállapította, hogy a két rabló Farcas Ilie 25 éves nagyszabeni lakos és Janos Marin a temesvári villanytelep egyik munkása. Janos Marin lakásán megtalálták az ellopott pénzt és ékszereket és a munkás fele-ségét is letartóztatták. Farcas Ilie bevallotta, hogy egy ízben már követett el hasonló körülménvek között rablótámadást.

Óra, ékszer, jeggyűrű
elismerten legjobb gyártmány
Csáky óra, ékszerésznél
Arad, a luth. templommal szemben.
Elsőranu óra-, ékszerjavítás és vége!

Hallgassa meg a legújabb 1939-es PHILIPS-RÁDIÓKAT!
4 lámpás super 9400 lei. 5 lámpás super 13.850 lei. 15 havi részletfizetésre is.
Kizárólagos bemutató: **Philips-rádiószalon Rosenfeld Géza** Telefon 12-25

Kedvezően döntött az aradi törvényszék egy állampolgársági revízióval kapcsolatos ügyészségi fellebbezés ügyében

Scheer Katalin kisindiai lakos az állampolgársági revízió alkalmával nem tudta idejében megszerezni az illetőségi bizonyítványt s az iratait csak elkésve nyújtotta be. A járásbíró indoklását a késelemre vonatkozóan elfogadta és akceptálta az állampolgársági jogosultságot, azonban az ügyészség a járásbíró határozatát megfellebbezte. Ma került az ügy tárgyalásra a törvényszék elé, ahol Barhatei ügyvéd, Scheer Katalin védője formahiba miatt kérte az ügyészségi fellebbezés elutasítását. A törvényszék valóban formahibát fedezett fel az ügyészség fellebbezésében és azt ilvenformán elutasította.

Bárddal kivégeztek egy kémét Németországban

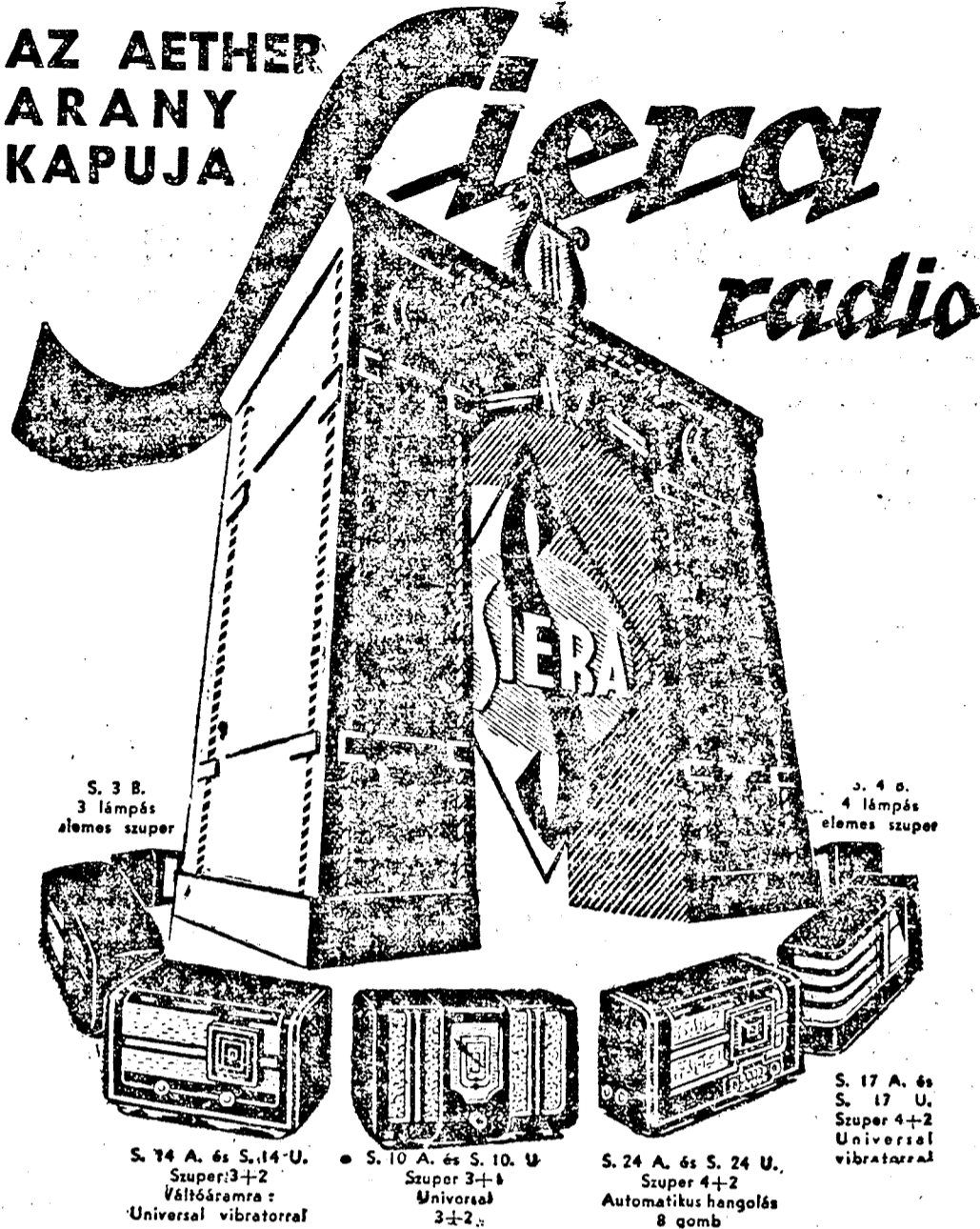
Berlin. (Radór.) Hugo Zappét, akit augusztus hóban hazaárulás miatt halálra ítélték, szombat délelőtt bárddal lefejezték. Zappe adatokat szolgáltatott ki a cseh kémiszervezeteknek, miután előbb, mint állítólagos szudeta menekült érkezett Németországba és ott fontos bizalmi állásba jutott. Működését arra használta fel, hogy adatokat gyűjtsön, amelyeket továbbított. Ezzel veszélyeztette a német állam biztonságát.

Meglepetés..!

Sp. Studentesc—Rapid 2:1 (2:0)

Bucuresti. A Sportul Studentesc—F. C. Rapid mérkőzés 2:1 (2:0) arányú eredménnyel végződött. Góllövők voltak: Gica Popescu és Schulder a Sportul Studentesc, míg Barátki a Rapid részéről. A mérkőzés, általában gyenge volt, 300 néző előtt zajlott le és a Rapid csapatából csak Barátki és Wetzler érdemel említést; míg a Sportul Studentesc csapatából a csatársor és a fedezetsor tüntette ki magát. Jó volt még Constantinescu kapus is. Bíró: Pálffy Gyula.

AZ AETHER ARANY KAPUJA

„SIERA RADIO, HOLLANDIAI GYÁRTMÁNY”

FELSZERELVE AZ ÚJ PIROS „PHILIPS MINIWATT” LÁMPÁKKAL

Készpénzzel bemutatja: **Veres László** rádiókerakata, Arad, Bul. Reg. Ferdinand 47. Telefon 27-56.

Az új törvény újabb alkalmazotti kategóriákat von be a társadalombiztosításba

A legalacsonyabb havi járulék harminc, a legmagasabb 400 lei

Mindenki tagja a betegsegélyzőnek, ha havi fizetése nem több, mint nyolcezer lei

Bucuresti. Az Unversul jelentése szerint a társadalombiztosításról szóló törvény módosító javaslatának megszövegezésére kiküldött bizottság befejezte tevékenységét. Az új törvény a társadalombiztosítást kötelezőleg kiterjeszti a következő munkahelyeken, illetve vállalatoknál dolgozó alkalmazottakra, amennyiben fizetésük nem haladja meg a havi 8 ezer leit: ipari, kereskedelmi és kisipari vállalatok, nagybirtokok mellett működő ipari vállalatok, mezőgazdasági termékek árusításával foglalkozó üzletek, kertészetek; továbbá mezőgazdasági gépészek és segédgépészek, kulturális és jogi személyiséggel bíró egyesületek alkalmazottai, a hatóságok által végzett közhasznú munkáknál alkalmazott személyek, a szabadfoglalkozásuak alkalmazottai, a társadalombiztosító alkalmazottai, háztartási személyzet, fuvarosok, kikötőmunkások, vágóhídi alkalmazottak, kisipari munkaadók, gépkocsivezetők, bérkocsisok, hordárok és uccai árusok. A biztosítás a betegségen kívül rokkantsági és nyugdíjjogosultságra is jogot ad. A havi illetékek a következők: 1. Fizetés nélküli inasok és gyakornokok, 30, 2. alkalmazottak 999 lei havi fizetésig 60, 3. 1000—1499 lei közötti havi fizetés után 100, 4. 1500—1999 lei között 130, 5. 2000—2499 lei között 180, 6. 2500—3999 lei között 260, 7. 4.000—5.000 lei között 360, 8. 5.000 leien felül pedig 400 lei illetéket fizetnek a biztosítottak. Az illetékfizetés kö-

telezettsége a 65-ik életév betöltésekor szűnik meg.

NŐI KABÁT BUNDA

MINT MINDIG MOST IS

FORTUNA

NŐI KONFEKCIÓBAN, ARAD PIATA AVRAM IANCU 1. SZÁM

A LEGJOBB LEGOLCSÓBB

CONSUM IN LESNIRE A

Az új román—német kereskedelmi tárgyalások

Néhány nap múlva megkezdődnek Bucurestiben a román—német kereskedelmi tárgyalások. A nemzetgazdasági minisztériumban megkezdtek a tanácskozások anyagának előkészítését. A tárgyalásokat lefolytató román küldöttség a miniszteriumban már meg is tartotta első megbeszélését. A küldöttség vezetője I. Cristu meghatalmazott miniszter, a nemzetgazdasági minisztérium gazdasági osztályának igazgatója lesz. Jogszerűtlen elnökök, akik felváltva elnökölnek majd: D. Jordan és Em. Marian vezértitkárok. A küldöttséghez, mint szakértőket a következőket nevezték ki: Gh. Flondor, az állatkiviteli szindikátusok szövetségének elnöke és Nefoianu, a szövetség titkára.

A bizottságra rendkívül nehéz munka vár, mert a jelenlegi román—német kereskedelmi szerződés teljes egészében megváltozik. A tárgyalások annál nagyobb jelentőséggel bírnak, mert hiszen Románia külkereskedelmében Németország tudvalévőleg az első helyet foglalja el. Élénken világít rá erre a következő statisztika: 1937. március 1-től 1938. február végéig, tehát egy év leforgása alatt, kivitelünk értéke 31 milliárd leit tett ki, amelyből 5 milliárd 700 millió lei a Németországba szállított áru értéke, vagyis az egésznek közel 20 százaléka. Ha ehhez hozzászámítjuk, hogy a jövőben az Ausztriába és a volt szudeta vidékre irányuló kivitel is Németországba való exportnak számít, kivitelünk egynegyede irányul majd Németország felé. Ennek a kivitelnek egynegyedét a petróleum képezi, míg a fennmaradó mennyiséget főképpen a buza és az élőállat teszi ki. Figyelmetkeltő, hogy úgy az eddigi, mint a most megkötendő egyezmény értelmében a fizetés kölcsönösen áruval és nem készpénzzel történik.

Győzdjék meg! Legolcsóbb férfiruha, fiuruha, bőrkabát, télikabát különlegességek

MUZSAY JÓZSEF

cégnél Arad,
a színházal szomságban.

ARADI KÖZLÖNY

Arad, 11-51. Sürgönyeim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves 47re 540 lei // Negyedéves 210 lei
Hónaponta 420 " // Egy hó. apra 70 "

OKTÓBER 31

Holnap, október 31-ike, a számonkérés napja, nem csak a reormációért, hanem mindazért, amit ember az idők során elkövetett Istenért és Isten ellen, az emberért és az ember ellen. Érdemes volt a sok könny, vér és a legjobbak szent hevülete, ha botos, éber pártor kell a birkanájának és moslék az ambróziát igénylő léleknek? Miért súlyedtünk ennyire?

Ennél a kérdésnél a reformáció középponti igazságához érkezünk. Azért, mert az emberben meghalt a hit. Gépje lett az egész élete. Csak a haszon érdekelté. Esménye a pénz, célja a pénzszerzés. Az igazsággal szemben fásultán közönyös. Az események vaslogikájában való hit nélkül a pillanatnyi sikerek érdekelték. Belső ellentétek bomlasztó mérge emésztik meg életét és minden alkotását. Beleszületett olyan intézményekbe, amelyeket eszményi elgondolások, a szépre, jóra törekvés hozott létre, ő pedig rövidlátó önzéssel és hit nélkül akarta azokat fenntartani. Ezért ad ma kardot az új nemzedék kezébe a lélek fegyverei helyett. Ilyenek nincsenek neki. A történet nagy tanítása pedig az, hogy a karddal sírját ássa minden nép, ha a kardváltó sebbe eszmék gyógyító lőréjt nem hinti. Rombolni csak új teremtésért szabad. Ehben van a reormáció és Luther Márton nagy igazolása multa és jövőre egyaránt. Luther termékenyítő eszméket szórt szét a világba. Ezek közül ma reánk ez vonatkozik: Ezt a világot csak a szeretetnek ereje tarthatja meg.

— IDÓJÓSLAT. Változó felhőzet és a hőmérséklet lényegtelen emelkedése várható.

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 11.75, London 20.99, Newyork 440.37, Brüsszel 77.47 és fél, Milánó 23.15, Amszterdam 239.60, Berlin 176.37 és fél, Szófia 5.40, Prága 15.12 és fél, Varsó 82.81, Belgrád 10.00, Bucureşti 3.25.

— Pacha Ágoston dr. püspök megérkezett Aradra. Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök, aki vasárnap a Krisztus Király körmenetet vezeti, már szombaton délután hat órakor Aradra érkezett. A minorita-rend képviselőjében Pázsity Bonaventura dr. rendfőnök, az aradi ház képviselőjében dr. Wild Endre házfőnök és dr. Vass Tibor, a plébániahivatal képviselőjében jelentek meg az egyházi fogadtatásán.

— A római világkiállítás előkészületei. Rómából jelentik: Rómában 1943-ban nagy világkiállítást rendeznek és Ciano gróf külügyminiszter tegnap már meg is hivta az olasz kormány nevében a világ valamennyi nemzetét a kiállításon való részvételre.

— Averescu hagyatéka. Bucurestiből jelentik: Az elhunyt Averescu marsall végrendeletét, amely adópártalt gyermekei: Ionel Averescu főhadnagy és Silvia Averescu kezeiben van, ezután fogják végrehajtani. Az elhunyt marsall vagyona turnuseverini szőlőjéből, 100 „Mica“-részvényből és cca 800.000.- lei készpénzből áll. A végrendelet értelmében az adoptált gyermekek csak akkor jutnak az örökség birtokába, ha gyermekek szülemek, ellenkező esetben csak haszonélvezeti joguk van, az örökség pedig az „I. Rosiori“-ezred és „Spiru Haret“-otthon birtokába megy át.

— MÜEGYETEMI HALLGATÓ ÖNGYILKOSÁGA. Bucuresti. (Rador.) Popa Mircea első éves müegyetemi hallgató az elmúlt éjszaka folyamán a szilvási állomáson a vonat elé vetette magát.

— TANITÓK OKTATJÁK A RABOKAT. Bucuresti. (Rador.) A nemzetnevelésügyi miniszterium az igazságügyi miniszteriummal karöltve elhatározta, hogy az ország börtönei mellé több tanitót küld ki, akiknek az a feladatuk, hogy a letartóztatottak oktatását előmozdítsák.

Szövetet, selymet, vásznat jót és olcsón vásárolhat SZMUTNY
nődivat- és ke. ongye áruházában Str. Met. adu 2-4

— ELLOPTAK EGY DINAMÓT A KIRAKATBÓL. Hammer Zsigmond és Fia cég megbízottja feljelentést tett az aradi rendőrségen, hogy ismeretlen tettes felnyitotta az üzlet kirakatát és abból egy dinamót lopott el. A tettes elfogása érdekében megindult a rendőri vizsgálat.

Férfiszövet ujdonságok
ADAM posztó-áruházban
v. Bonus palota, Consum és Inlesnirea-tag.

— NEM ADJÁK KI AZ IDÉN A NOBEL-DIJAT. Stockholmból jelentik: A svéd fővárosból érkezett hírek szerint ezévbén az orvosi Nobel-díjat nem adják ki.

Olcsó őszi vásár
STRASSER
HARISNYA és TEXTILÁRUHÁZÁBAN

— Kiutasítás elől a halálba. Bucurestiből jelentik: Megdöbbentő dráma játszódott le a fővárosban, ahol egy Zamferato Panaghie nevű külföldi öngyilkosságot követett el, mert nem tudta rendezni tartózkodásának ügyét. Az 56 esztendőes férfi felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt.

„SCALA“ NAGYFILMEK SZÍNHÁZA
TEL.: 20-10.
Vasárnap és hétfőn
PETER LORRE kettős alakítása
Shiva istennő bosszúja
Vasárnap ü. e. 11.30 és 3 órakor matiné, mérsékelt árakkal
Journal-vigjáték. 5, 7.15, 9.15.

— Halálos repülőszerecsétlenség. Bucurestiből jelentik: Ma reggel három katonai repülőgép szállott fel, amelyek közül kettő Otopeni közelében lezuhant. A repülőszerecsétlenségnek egy halálos áldozata van, akinek nevét azonban mindezeideig nem sikerült megállapítani.

A döntő pillanatban

ANYAKÖNYVVEZETŐ: Hajlandó-e ön Mayer Josefina kisasszonyt feleségül venni?
A BOLDOG VÖLEGÉNY: Mit tanácsol?

— MUNKAS-EGYETEMI TANFOLYAMOK BUCURESTIBEN. Bucuresti. (Rador.) November 5-én, szombaton Bucurestiben az Oboron lévő tanoncotthon nagyszerű helyiségében megkezdődnek a munkás egyetem tanfolyamai. A felavató ünnepségen megjelenik a munkaügyi miniszter és az iparügyi miniszter megbízottja is.

— HAZASSÁG. Vasárnap, október 30-án déli 1 órakor Nagyváradon tartják esküvőjüket Kemény Éva nagyvárad urileány és Birnfeld Zoltán aradi kereskedő. Kemény Éva a nagyvárad ur társaságok közkedvelt tagja és Birnfeld Zoltán az aradi Birnfeld Simon cég beltagja, ismert fiatal kereskedő esküvőjére számosan utaznak Aradról is Nagyváradra, hogy szerencsekívánataikkal halmozják el a fiatalokat. A fiatal pár esküvő után nászutra utazik.

— A BANCA NATIONALA RENDELKEZÉSE AZ ÉRTÉKPAPIROK KIVITELÉRŐL ÉS BEHOZATALÁRÓL. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium engedélyezte a rendeletre, amely szerint az állami és egyéb értékpapírok és román, valamint külföldi értékek kivitele és behozatala illos és azt csak a Banca Nationala által esetenként kiadott engedély alapján lehet megtenni.

— A létért való küzdelemben gyakran hatható segítségére van a dolgozó egyéneknek egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz reggel éhgyomorrra bevéve azért, mert ez gyorsan szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly fontos bélműködést és anyagcserét. Kérdezze meg orvosát.

— DR. CIUMPILA PETRU, ügyvédi irodáját a Bul. Carol No. 22a. szám alá, (a törvényszék melletti villanegyed), helyezte át.

— MUNKASAKCIÓ A PETROZSÉNYI LICEUM ÉRDEKÉBEN. Bucuresti. (Rador.) A munkaügyi miniszteriumban a zsilvölgyi hatóságok, munkások és iparosok küldöttsége jelent meg, hogy közbenjárjon a megszüntetett petrozsényi liceum fenntartása érdekében. A bizottság kifejtette, hogy a liceum 70 ezer lélek szükségleteit elégítette ki s ugyanekkor olyan középiskolák, amelyek mindössze 5-6 ezer főnyi lakosság szolgálatában állottak, zavartalanul működnek.

Modern karpitozást
legszebben készít
TÓTH ANDRÁS karpitos és díszítő
Str. Eminescu
(Ortutay-palota)

— A kolozsvári zsidó közkörház-egyesület ezévbén is felkéri az összes erdélyi zsidó hitközségeket, hogy kórházi szombatot tartsanak, mely alkalommal a Szentirás-hoz felhívandó hívek kegyes adományai a kórház szegény betegei javára jutnak. A kórház sokmillió lei költséggel új pavillont épít és erre, valamint nagyszabású emberbaráti munkásságára utalva reméli, hogy kérését egyetlen hitközség sem fogja mellőzni és tudja, hogy a hittestvérek hagyományos áldozatkésztsége hozzásegíti ahhoz, hogy az új pavillont tavaszra megnyithassa és hogy az ingyenbetegek számát megnövelje.

— RAJUK OMLOTT A FÖLD: KÉT HALOTT. Bucuresti. (Rador.) Az ilfovmegyei Trestien községben borzalmas szerencsétlenség történt. Mitroi Alexandra nevezetű asszony 16 éves Anita nevű leányával és Ileana Nica szintén 16 esztendőes leánnyal, valamint a 9 éves Dobre Elenával a falu határában földet ástak. A gödör partja beomlott és a föld rájukszakadt. Dobre Elena és Nica Ileana életüket veszítették.

— WIZO. Hétfő délután 6 órakor fontos megbeszélések. Kérjük az összes hölgyeket a pontos megjelenésre. Str. Goldiş 6. letti villanegyed) helyezte át.

MEGERKEZETT
az 1939-es típusu Kaps D.K.E.
néprádió 2 lámpás
hőzati, ára Lei 2500
Megtéríthető és előjegyzéseket elfogad
SANDOR IVÁN & Comp.
RÁDIO ÉS CSILLAR GYÁRI LERAKAT
Arad, Bul. Regina Maria 18. Telefon 11-32.

— Egy kedvezményes vásárlási lehetőség. Az aradi és aradmegyei nagyközönség, bizonyára örömmel fog lapunk után értesülni arról, hogy a népszerű textiltkereskedő, MOTIU ILLES, most a szezon derekán elhatározta, hogy a fokozott érdeklődésre való tekintettel, az összes raktáron lévő cikkek közül, 10 százalék kedvezményt ad a készpénz és a Consum-Inlesnirea vevőknek is. MOTIU ILLES már többször megismételt ilyen irányú akciójának az értéke abban rejlik, hogy a szimpatikus kereskedő, a valóban nagy kedvezményt nem a szezon végén, hanem annak közepén nyújtja és ezért tartjuk mi is figyelemre méltónak, a most meginduló nagyszabású akciót.

— Társasvacsora dr. Kupfer Miksa tiszteletére. A nagyváradi zsidókórház szülészeti osztályának élére megválasztott dr. Kupfer Miksa-Raffy Adám főorvos és író tiszteletére barátai és tisztelői november hó 10-én a Dacia különtermében társasvacsorát rendeznek. Külön meghívót a rendezőség nem bocsát ki. A 100 leles vacsorajegyek Szigeti Oszkár cipőüzletében és, Kabos Károly „Renaissance”-üzletében november 7-ig kaphatók.

Weinfeld Rózsi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

— FONDORLATOS SZÉLHÁMOSSÁG ÉRTEKTELEN EZERMÁRKASSAL. Özvegy Mucsi Jánosné Remus-ucca 37. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen egy fondorlatos szélhámos ellen. A panaszoszó elmondotta, hogy pénteken, amikor az ócskapiacra árult, egy ismeretlen férfi két pokrócot alkudott ki nála. A vételárát 600 leiben állapították meg és a férfi ezer lei fejében egy komoly értéket nem képviselő, inflációs időben kibocsátott német ezermárkással fizetett, mire az áruszó felfedezte a szélhámoosságot, a csalónak már nyoma veszett.

Legolcsóbb a tűzifa minden minőségben, FOCUS

vagon, díj és súlyra **FOCUS** fatelepén, P. Stefan cel Mare 10. Tel. 14-91

— A CFR vezérigazgatósága újabb utvonalak kihasználására kapott koncessziót. Aradi vonatkozásban a koncesszió a következő utvonallakra vonatkozik: Temesvár—Vinga 51 kilométer, Arad—Ujarad—Lippa 37 kilométer, Arad—Pécska—Nagylak 49 kilométer, Arad—Odvos—Căpruța—Soborsin—Dobra 120 kilométer, Arad—Felsősimánd—Szalonta—Nagyvárad 115 kilométer, Nagyvárad—Belényes—Halmágyacsucs—Körösbánya—Brád—Déva 187 kilométer.

— A felfújás és a migrén, akkor, ha ezek a béli működés és a gyomoremésztés zavarából erednek, gyakran már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz használatát után is megszűnnek. Kérdezze meg orvosát.

— Eltérések az állampolgársági felülvizsgálatról kiadott döntés jogerősségéről. Megirtuk, hogy az állampolgársági felülvizsgálat során kézbesített döntés csupán akkor jogerős, ha az ügyész nem fellebbezte meg. Az ügyésznek a döntés meghozatalától számítva 15 napi ideje van a fellebbezésre. Ha valaki ki akarja kérni a jogerősséget bizonyító aláírást, akkor egyenesen a járásbíróhoz kell fordulnia, mert az ügyész nem ad ki olyan igazolványokat, hogy nem fellebbezte meg a döntést. Ha azonban valaki a tizenöt nap lejártá előtt akarja a végső döntést, illetve azt tudni, hogy az ügyész fellebbezett-e, akkor kell csupán az ügyészhez fordulnia.

— Katolikus ünnepek Gálban. A gáji római katolikus templomban megtartották az őszi lelkigyakorlatokat, amelyek három napig tartottak. A lelkigyakorlatok vezetője Szalai Albert, az új gáji plébános volt. Az őszi, háromnapos lelkigyakorlatok, — épp úgy mint az aradi minorita-templomban — vasárnap fejeződtek be. Ma, vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmisét tart Pázsitny Bonaventura dr. rendfőnök. Az ünnepélyes szentmisén Hrubiskó Bálint és Mezey Tibor segédlelkészek látják el az asszisztenciát. Szentbeszédet mond Mezey Tibor. Délután 5 órakor ünnepélyes rendeznek a templomban s ezalkalommal szavakat hangzanak el. A gáji templomban is megtartják a Krisztus Király körmenetet, éppen úgy, mint Ségában is. Az istentiszteletet alatt az újonnan szervezett gáji katolikus énekkar énekel.

— Az Egyesült-Államok bányagazgatósága felszólítást intézett a bányákhoz, hogy fokozottabb mértékben termeljen ki a mangánt, a brómot, az azót és más ásványi anyagokat, hogy az Egyesült-Államokat függetlenítsék a külföldtől és megkönnyítsék a nagy fegyverkezési program végrehajtását.

A LEGBIZTOSABB IDEGCSILLAPÍTÓ

— Esküdtél az aradi csendőrségnél. Szombaton délelőtt impozáns keretek között tették le a csendőresküt az aradi csendőrszárnyparancsnoksághoz beosztott csendőrkatonák, akik a csendőrkiképző központból kerültek az aradi csendőrszárnyparancsnoksághoz. Az esküdtéll ünnepségen megjelent Stoichițoiu Constantin alezredes csendőrpáncsnok, az aradi rendőrkezes vezetője, Ionescu Marin csendőrkapitány, a csendőrszárnyparancsnokság vezetője, valamint a tisztikar és az altisztikar tagjai is. A tábort lelkész imája után az új csendőrök letették a csendőresküt, majd a lelkész szép beszédet intézett hozzájuk. Utána Stoichițoiu alezredes intézett beszédet a legénységhez.

A rádiótechnika koronája

KÖRTING

superkészülék, acécsövekkel

Készéggel bemutatta: **Gárdonyi rádió-terakata** Bul. Regina Maria 22

— Letartóztatások a pénzügyminiszteriumi visszaélések ügyében. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék vizsgálóbírája tovább folytatja a pénzügyminiszteriumi visszaélések ügyének vizsgálatát. Néhány nappal ezelőtt a bünygyi hatóságok letartóztatták Adardo Giullianelli szállodaportást, aki a banda tagjaival szoros kapcsolatot tartott fenn, különösen pedig Cruceanu állítólagos ügyvédével volt jó viszonyban, ugyszólván „jobbkeze” volt az ügyvédnek. A nyomozás adatai alapján letartóztatási parancsot adtak ki Cruceanu és Tânăsescu-Zahia tisztviselő ellen. A letartóztatási parancsokat a törvényszék vádtaácsa megerősítette.

Színház, mozi **SELECT** csokoládé és **mitsem ér** **SELECT** dessert nélkül (SCALA-MOZI MELLETI)

— Menetdíjkedvezmény az aradhegyaljai villamos vasuton. Az aradhegyaljai villamosvasut igazgatósága közli, hogy az aradi országos vásárra való tekintettel mindazok részére, akik november hó 3-tól 8-ig bezárólag vonalra bármely pontjáról Aradra és vissza utaznak, 50 százalékos menetdíjkedvezményt engedélyez.

— HATVANMILLIÓ PENGŐ ÉRTÉKŰ ÚJ PÉNZT VERNEK MAGYARORSZÁGON. Budapestről jelentik: A hivatalos lap közli a kormány rendeletét, amely az ezüstből verhető pénzmennyiséget 40 millióval 120 millió pengőre, a nem nemes fémekből verhető pénzmennyiséget 20 millióval 50 millió pengőre emeli fel.

BŐRIG ÁZVA

— Érzem, hogy a nedvesség csontjaimig hatolt. Amint haza érek, egész testemet be fogom dörzsölni **Carmol**-al és meg vagyok győződve, hogy ez meg fog védeni a hűléstől.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meg-hülés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ára üvegenként 22 lei.

— Vakbélműtétet hajtottak végre Bucurestiben Ionescu S. Petre vezető-főgyógyész feleségén. Néhány héttel ezelőtt hirtelen megbetegedett Ionescu S. Petre vezető-főgyógyész felesége, aki Aradon középiskolai tanárnő. Röviddel azután, hogy állapotában javulás állott be. Bucurestibe utazott, ahol az egyik szanatóriumban műtétnek vetette magát alá. A vakbélműtét kitünően sikerült és ma már vonatra is ült a főgyógyész felesége, hogy visszatérjen Aradra. A műtét megtörténte után a vezető-főgyógyész barátai és ismerősei állandóan érdeklődtek az operáció sikere felől és örömmel vették tudomásul, hogy Ionescu S. Petrené teljesen felgyógyult.

Az érdeklődők ezreihez:

DEANNA DURBIN

várva-várt világfilmje:

Szivek csalogánya

visszavonhatatlanul e héten kerül bemutatásra az **URANIA**-ban.

— Erőtéljes, kővér egyéneknek, köszvényeseknek és aranyérben szenvedőknek, reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

Salon Tricotage

november 3-án megnyílik az Ortutay-palotában (Str. Cicio Pop 14.) mérték után készit trikot ruhákat, bluzokat, kosztümöket, szvettereket stb. jutányos árért.

— A zsidó kulturház keddi előadása. A zsidó kulturház mindig nagy siker mellett megrendezett és hatalmas érdeklődésnek örvendő kultúrestét szerdáról keddre tette át. E hét keddjén az aradi fiatal zsidó intellektuális generáció két értékes reprezentánsa, Ing Stern Oszkár és Benedek János tartanak előadást. Stern Oszkár „A művészetek a népek életében” címmel ad elő érdekesnek és tanulságosnak ígérkező értékeszt, Benedek János pedig a zsidó világ kultúreseményeit fogja ismertetni. Belépés díjtalan.

— ÖNGYILKOSSÁG IRATOSON. Öngyilkos lett egy iratosi cigányasszony, mert férjének ideiglenesen el kellett távoznia a községből. Egy héttel ezelőtt zsirosszódát ivott Danok Anna 34 éves iratosi cigányasszony, akinek három gyermeke van. Öngyilkosságot azért akart elkövetni, mert a férjének rövid időre el kellett hagynia a községet és azt hitte, hogy nem lesz miből megélnie. Beszállították az aradi kórházba, ahol ma belehalt sebeibe. Az ügyész megadta a temetési engedélyt.

— A kontingentálási igazgatóság megkezdte a negyedik évnegyedre szóló behozatali engedélyek kiadását. Az igazgatóság elsősorban az ipari behozatalra vonatkozó engedélyeket intézi el. Ami a kereskedelmi behozatalt illeti, a lecsökkentett diszponibilitásra való tekintettel csak bizonyos országokból és bizonyos vámtételekre vonatkozóan engedélyezik a behozatalt. A nem devizákkal rendelkező államokból egyáltalán nem engedélyeznek kereskedelmi behozatalt.

— Az „Új Idők” tartalmából kiemeljük Harsányi Zsolt mozgalmás, művészi és S. Bokor Malvin már elős folytatásaival is nagy sikert aratott, érdekes új regényét. Népszerű rovatok gazdagítják még a műveltségközvetítő kedvelt hetilapját. Díjtalan mutatványsszámot bárkinek szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Előfizetési-díja, negyedévre 200 lei.

Martzy Jancsika, a 13 éves csodahegedűs hangversenye

november 7-én, hétfőn este 9 órakor a Minorita Kulturház dísztermében.
Jegyelővét: SANDOR könyvkereskedésben

Váratlanul kitoloncolták Aradról Csermák Ferenc festőművészt

Ismeretes, hogy Csermák Ferencet, a hírhedt szélhámos festőművészt az aradi törvényesek több mint tíz napos tárgyalás után elítélték. Az ítéletet Csermák Ferenc megfellebbezte, de az október 20-án lejárt. Az egész büntetést ugyanis Csermák vizsgálati fogságban töltötte le. Amikor büntetése lejárt, Ionescu S. Petre vezető főügyész táviratilag fordult az igazságügyminiszteriumhoz, hogy mitévő legyen Csermákkal, akinek büntetése lejárt és akit Pozsonyból köröznék ki nem töltött büntetése és egy folyamatosan lévő családi ügy miatt. Az igazságügyminiszteriumból pénteken megjött a válasz, hogy Csermák Ferencet azonnal kitoloncolják ki s adják át a csehszlovák hatóságoknak.

A kapott rendelkezés értelmében Ionescu S. Petre vezető főügyész intézkedett és még pénteken este átkísérték Csermák Ferencet az aradi szigurancára, ahonnan az éjszaka folyamán a csehszlovák határra vitték. Csermák Ferencet azóta már át is adták a csehszlovák hatóságoknak, hogy ott is felelősségre vonják a büntetőtörvénykönyvekbe ütköző viselkedéséért.

N. BÉRCZY ILONANAL (Fehér Kereszt)
minden vasár- és ünnepnap d. u. 5-1 óráig gyakorló óra folytatólag.
Uj kolon november 14-én, 7 és 9 órakor kezdődik. Beiratkozás a teremben keddi, péntek és vasárnap 7 óráig.

Színház

Martzy Jancsika 13 éves csodahegedűs hangversenye Arad zenei eseménye

Dr. Pacha Agoston megyéspüspök megjelenik a hangversenyen

Még élénk emlékeztében él Arad zenekedvelő közönségének az az idő, amikor zeneiskolájának két gyermekhegedűse, névszerint Telmányi Emil és Berger Károly kilépett az iskola kapuján és elindultak a világsiker felé. Azóta nagy idő telt el s mégis soha elnem felejthető emlékként él a lelkekben az a döntő siker, amelyet ez a két hegedűszeni ért el önálló hangversenyük alkalmával. Most egy ilyen kivételes zseni látogat el hozzánk a szomszéd Temesvárról, hogy beigazolja szülővárosának magas zenekulturáját, amelynek képviselőjeként lép Arad művészpártoló közönsége elé.

A gyermekművésznő november 7-iki bemutatkozása a Minorita Kulturházban meggyőzi Arad zeneértő közönségét arról, hogy a legnagyobb feladatokat könnyedén és lehelletszerűen oldja meg és hegedűjének parancsoló ura tud lenni. Előkelő nyugalma, szélesen zengő, gazdagon árnyalt előadása és fölületes biztonsága emeli őt a nagy művészek sorába. Benne ma már nem egy gyermekművésznőt kell keresnünk, hanem egy új Telmányit, vagy Bergert és akkor nyugodtan várhatjuk városunk falai közé, mint méltó utódot új köztársaságunkban.

A ritka zenei előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik, sőt dr. Pacha Agoston megyéspüspök és más temesvári zenei pedagógus is jelen lesz a bemutatkozáson. Jegyelővétél Sándor hírlapirodában.

FIGYELEM!

Szenzációs a színház vasárnapi műsora:

D. u. 3 órakor:

JULIA

6 és 9 órakor:

LILLOM

Előkészületben:

„Hazajáró lélek” és

„Nem leszek hálátlan”

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Vasárnap délután 3 órakor: „Julia”. (Olcsóhelyáru előadásban). Este 6 és 9 órakor: „Lilliom”, vagy Egy csirkefogó élete és halála. (Molnár Ferenc világhírű színlátéka, Felszeghy Mária bemutatkozása. Cimszeropben: Kovács György).

Hétfő: „Lilliom”, vagy Egy csirkefogó élete és halála.

Kedd: „Hazajáró lélek”. (Zilahy Lajos legújabb átütő sikert aratott színműve. Itt először. Nagyszerű szerepkiosztásban és kiállításban).

Szerda: „Hazajáró lélek”. (Másodszor).

Csütörtökön: „Nem leszek hálátlan”. (Szilágyi-Márkus ragyogó zenés vígjátéka. Fordulatos cselekmény, sok kacagtató jelenet és kitűnő muzsika. Itt először).

Péntek: „Nem leszek hálátlan”.

Szombaton délután 5 órakor: „Kék róka”. (Herzeg Ferenc színlátéka, olcsóhelyáru előadásban). — Este 9 órakor: „Nem leszek hálátlan”.

A Zsidó Nemzeti Szövetség aradi csoportja az összes aradi zsidószerzők részvételével

vasárnap, 1938. okt. 30-án, d. e. 11 órakor

a zsidó iskola nagytermében, a Balfour deklaráció 21-ik évfordulója alkalmából

PALESZTINA MEETINGET

tart, amelyre Arad város egész zsidóságát meghívjuk. — Rendező Bizottság.

* „Lilliom”, a színház vasárnapi szenzációját. Felejthetetlen élményben lesz része mindenkinek, aki ma délután hat órakor, vagy este kilenc órakor végignézi Molnár Ferenc világhírű legendájának a reprizét, mely minden vonatkozásban tökéletes műelvezetet fog nyújtani a közönségnek. Kacsóh Pongrác kísérezencjének hatása, a teljesen modern rendezés és a kitűnő szereposztás megteszik a kellő hatást.

* VASÁRNAPI OLCSÓHELYÁRU ELŐADÁS: „Julia”, délután három órakor.

HALOTTAK NAPJÁRA

Kriz anténiumok oszlopok, koszorúk

WEIL virágcsarnokból, Neuman-palota

Telefon: 2198.

* „Hazajáró lélek” és „Nem leszek hálátlan” a jövő hét két kultúreseménye. A prózaegyüttes eddigi nagyszerű felkészültsége már biztosítja a sikert, amely Zilahy Lajos „Hazajáró lélek” című szenzációs hatású színművére vár, amely kedden kerül az aradi közönség elé. Minden szerep a legjobb kezekben van és a színház igazgatósága költséget és fáradságot nem kímélve, mindent megtesz, hogy a közönség tökéletes kulturálvezében részesüljön. Nagy siker vár a Szilágyi-Márkus zenés vígjáték-bemutatójára, a „Nem leszek hálátlan” című színpadi alkotásra, amely sok kedves fordulatot és derűt tartogat a színházbajáró közönség számára. Jegyek már kaphatók a színházi jegypénztárnál ugy a keddi, mint a csütörtöki premierre.

* Műkedvelő előadás az Iparos Otthonban. Kellemes és nívós előadás lesz október 30-án délután fél 5 órakor az Iparos Otthon nagytermében. A kiváló

iparos-műkedvelő együttes tagjai: Pollatsek Kató, L. Elbe Blanka, Reisz Ferenc, Kiss János, Buda József, Baranyi János, Baranyi Gyula, Krichnyavek László. A műsor nagyszerű egyfelvonásosokból és táncszámokból áll. Kiemelkedő része a „Komédia Trió” tiroli és orosz paródiája. Az előadást rendezi és konfériálja Lányi István.

LILLOM

(Egy csirkefogó élete és halála)

Irta: Molnár Ferenc

A kísérezencét szerzette: Kacsóh Pongrác
Rendező: Horváth László. — Karnagy: Szabó Ica
FELSZEGHY MÁRIA BEMUTATKOZÁSA

Személyek:

Lilliom: Kovács György. Juli: Felszeghy Mária. Mari: Dálnoky Dudus. Ficsur: Horváth László. Hugó: Felhő Ervin. Muskátné: Harmath Jolán. Holländerné: Lázár Hilda. Luiza: Bartos Csilla. Fogalmazó: Id. Szendrey Mihály. Linzmann: Salgó Jenő. Esztergályos: Dereskey Pál. Budai rendőr: Szabó Gyula. I-II. rendőr: Kiss Elemér, Révész Sándor. Kapitány: Hány Gyula. Orvos: Hány Lajos. I-II. lovasrendőrök: Kiss János, Balogh Lajos. Dr. Reich: Faludy Dodó. Kádár István: Lendvay László. Cselédek és katonák stb.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiádiába

Tengeri utazások

tökéletes
üdülést és sok örömet nyújtanak!
Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviseleténél:

Künstler utazásiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86

Mindenki jöjjön el az AMTE-evezősök báljára nov. 5-én, Ujaradon, a Kornett termében

SPORT

A Gloria—Tricolor CFPV mérkőzés a vasárnapi futballmüsor főeseménye

Részletes bíródelegálás

Dobra és Lupas csapata, a ploeseti-i Tricolor együttese vendégszerepel vasárnap Aradon a Gloria ellen és ez a mérkőzés áll vasárnap az érdeklődés középpontjában. Hevesiramu, érdekes küzdelem várható, amelynek kimenetele bizonytalan.

A kerületi bajnokságban hat mérkőzést bonvolítanak le vasárnap és a mérkőzéseken a Titanus, AAC, Astra és Olimpia esélyesebbek, a Hakoah—Crisana és Transilvania—ATE mérkőzések nyitabbaknak ígérkeznek, de meg lehet várni valamennyi mérkőzésen adódhat, tekintettel arra, hogy az AAC, Astra és Olimpia ellenfeleik otthonában játszanak. Ifjúsági bajnoki program egészíti ki a műsort, amelynek bíródelegálását alább adjuk:

Nemzeti bajnokság:

Gloria—Tricolor CFPV, Gloria-pálya, 15 órákor. határbírók: Sasu és Adamovici.

Ker. I. oszt.:

Unirea—Titanus, Titanus-pálya, 15 órákor, bíró: Marita, határbírók: Polareczky és Vagalau.

Hakoah—Crisana, AAC-pálya, 11.30 órákor, bíró: Darázs, határbírók: Marienut és Lutai.

Tricolor—AAC, Tricolor-pálya, 13 órákor, bíró: Oprita, határbírók: Ardelean Ioan és Weinberger.

Transilvania—ATE, Tricolor-pálya, 15.00 órákor, bíró: Macean, határbírók: Oprita és Karlich.

Egyetértés—Astra, Egyetértés-pálya, 15 órákor, bíró: Pfeiffer, határbírók: Schneider és Fock.

Olimpia—Gajana, AAC-pálya, 15.00 órákor, bíró: Ipsilanti, határbírók: Milancovici és Mara.

Ifjúsági bajnokság:

ATE—Transilvania, Tricolor-pálya, 9 órákor, bíró: Barbu.

Hakoah—Fortuna, AAC-pálya, 9.45 órákor, bíró: Ardelean Ioan.

Tricolor—AAC, Tricolor-pálya, 10.30 órákor, bíró: Sasu.

Unirea—Gloria, Gloria-pálya, 13.00 órákor, bíró: Burdan.

AMTE—Banatul, AMTE-pálya, 14.00 órákor, bíró: Pálffy.

Egyetértés—Astra, Egyetértés-pálya, 13.15 órákor, bíró: Fock.

Olimpia—Gajana, Gajana-pálya, 15.00 órákor, bíró: Husztik.

November 2-án sorsolják ki a Román Kupa következő fordulóját

Bucuresti. November 13-ára újabb kupa-fordulót tüzték ki még az őszi műsor összeállításánál és ezen a fordulón már az A) ligás csapatok is résztvesznek. A vasárnapi 20 mérkőzésből 20 csapat marad és az A) liga 12 csapatával együtt 32-es létszámot képviselnek, úgyhogy november 13-án 16 mérkőzésen dől el, hogy melyik 16 csapat jut tovább a tavasszal folytatódó kupaküzdelmekbe. A november 13-iki forduló sorsolását szerdán ejtik meg olyképen, hogy a 12 A) ligás csapathoz hozzá-sorsolnak másik 12 csapatot, a hátralevő 8 csapatot pedig szintén sorsolással párosítják. A földrajzi nehézségek leküzdése végett valószínűnek látszik, hogy a sorsoláskor két különálló csoportot létesítenek és pedig a fővárosi A) ligás egyesületek és a Tricolor CFPV kerülnek az egyik csoportba, ahová az Ókirály ságbeli B) ligásokat (és esetleges alsóbb csoportbelieket) sorolják, míg a többi A) ligás egyesületek és az erdélyi B) ligások és disztrikt-csapatok képeznek a másik csoportot.

Edison első lámpájától a Krypton lámpáig

mindig az volt a törekvés, hogy a lámpa fénye minél fehérebb, tehát a napfényhez hasonló legyen. Ellenében az első szénzálas izzólámpák egészen vöröses fényével, az új KRYPTON-LAMPÁK, hála értékes Kryptongáz töltésüknek, CSEKÉLY ARAMFOGYASZTÁS, MELLETT IZÓ FEHÉR FÉNYT ÁRASZTANAK és méltó koronái 50 éves fejlődésnek. Az új Krypton-fény legközelebb áll a tiszta fehér napfényhez.

Az új fény.

Tungstam

KRYPTON

Kapható: Electrotechnica Română Ing. Sincai, Horváth József, Kalmár József, Koch Dániel, Radio Lux, Hermann Schuller, Schwartz Arpad, Szabó Albert, Varga Testvérek és Veres László cégeknél.

A kerületi bajnokság állása a vasárnapi forduló előtt

1. Mica	7	7	—	—	40	3	14
2. AAC	7	5	—	2	02	11	10
3. Astra	7	3	3	1	17	6	9
4. Crisana	8	3	3	2	17	19	9
5. Titanus	7	3	2	2	12	16	8
6. Transilvania	7	3	1	3	12	13	7
7. ATE	7	3	1	3	15	19	7
8. Unirea	8	2	3	3	12	15	7
9. Gajana	7	1	5	1	11	11	7
10. Tricolor	7	3	—	4	10	17	6
11. Olimpia	5	2	1	2	12	10	5
12. Hakoah	8	—	2	6	7	28	2
13. Egyetértés	7	—	1	6	6	23	1

O A Sportévkönyv negyedik kiadását nagy érdeklődés előzi meg és a terjedelmes sportkönyv szerkesztői ebben az évben az eddigieknél is sokkal nivósabb, érdekesebb és változatosabb futballévkönyvet fognak kiadni, amely tartalmilag messze felül fogja múlni a hasonló kiadványokat. Az előkészítési munkálatok serényen folynak.

A Sport és Kritika

hétfőn a szokott terjedelemben jelenik meg és részletesen beszámol az A) liga összes mérkőzéséről, különös tekintettel az aradi és resicai mérkőzésekre. A kerületi bajnokság mérkőzései is részletesen ismertette lesznek, ugyancsak szintén az összes egyéb bel- és külföldi sportesemények. A lap minden elárusítóhelyen kapható.

O Bucurestiben már megkezdődtek az előkészületek a téli idényre. A jégkorongidényt a jugoszláv Iliria vendégjátéka fogja megnyitni.

O Az Aradi Torna Egyesület elnöksége és turistaosztálya tisztelettel felkéri az egyesület összes tagjait, hogy az évenként szokásos mindszerinti temetőlátogatás alkalmával egyesületünk halottjainak sírjához való zárandoklásra testületileg részt vegyen sziveskedjenek. A felsőtemetőben Márton István sírköveátása lesz. Találkozás, november 1-én, kedden délután háromnegyed három órákor az egyesületi helyiségben, fél négy órákor pedig a felsőtemető bejáratánál 6 órákor kivonulás az alsótemetőbe.

Férfi divatszövet ujdonságok

Télikabát-, felöltő-, öltöny-szövetek kitűnő minőségben és olcsó árban beszerezhetők:

Postavaria P. FAUR BUL. REGINA MARIA 16.
Consum-Intezirea tagoknak 6 havi részlet.

Gyomor-
és bélbetegségek
ellen

GASTRO-D.

Kapható minden gyógyszerárban
és drogueriában, vagy megrendel-
hető Császár gyógyszerárban
Bucuresti, Calea Victoriei 124.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

A dolgozó nő ruhatára

A sok, hozzám érkezett kívánságnak eleget téve, foglalkozunk most ezzel a tényleges problémával: milyen legyen a dolgozó nő ruhatára?

Egy dolgozó nőnek sokkal nehezebb összeállítani garderobját, mint egy „privátnak“. Ez utóbbi ugyanis, vagy otthoni ruhát, vagy elegáns, „ki menő“ ruhát csináltat, séta, látogató, délutáni bridzsruhát és nem utolsó sorban, természetesen, estélyiruhát. Ez mind kell egy olyan dolgozónőnek is, azzal a különbséggel, hogy a mindennapi ruhája, amit a legtöbbet hord, amiben esetleg sok emberrel találkozik, ez egyike a leglényegesebb ruhadarabjának.

Szőrmék nagy választékban!

Szőrmemunkák legújabb modellek szerint
Zimmermann
szücsmesternél, Str. I. G. Duca 5.

Egypárszor megírtam már, hogy nem helyes elv az, hogy „irodába, vagy üzletbe felveszem a régi ruhámat, ott ugysis tönkremegy minden.“ Ez tévedés Hölgyeim! Mert ép a munkahelyen kell igen gusztusosan, izlésesen, egyszerűen és finoman kinézni.

ŐSZEL ARRÁ ÉBREDÜNK, HOGY

STAR

SÁNDOR

olpóruház, Bulev. Regele Ferdinand 11. szám

Tehát vegyük sorba, mi kell a dolgozó nőnek: 1) a munkaruha. Ez legalább két, vagy három ruhadarabot kell, hogy kitegyen. Okvetlen kell, legalább két színes s övetruha, mondjuk egy rozsdabarna, ez nem pizskolódik gyorsan és egy spricelt, vagy vastagabb jerjey, csikos, ez is fog-

Ha rongyos a harisnyája és kopott a nyakkendője

ja a pizskot. Azután a legcélszerűbb egy jó szövetből készült szoknyát vásárolni, legyen az barna és ehhez azután pullovereket, nyáribluz és kötött kabát ensemblét viselni. Ha van időnk, kössünk pullovert hozzá, mert ez remek viselet, pláne irodában. Nembeszélve azután arról, hogy amelyik dolgozónő még köt is magának egy ruhát, abba eljárhat egész télen kis változtatásokkal.

Szőrmék, bundák

szőrmemunkák készítését
a legújabb modellek szerint, olcsón

CLONDA SZÜCS készít
Bul. Reg. Maria 8. az udvarban

2) az elegáns ruha. Mert dolgozónőnek nincs kis és nagy délutáni ruhája, mert napközben nem hagyhatja ott a munkahelyét egy kis délutáni bridzspartiért.

Tehát legyen egy elegáns fekete szövetruhája, jumperfazonnal, színes muszlinzsebkendővel, divatcsattos övvel, bróssal, esetleg élére vasalt berakott szoknyával. Azután emellett egy elegáns fekete selyemruhája, lehet franciás, elől beállított glockni-résszel, háromszögletes kivágással, színes echarppal, vagy himzéssel.

Végül pedig, ha szüksége van rá, egy estélyi-

ruha, most divatos újra a tüll, nem is drága, ki lehet olcsón hozni egy elegáns kis estélyiruhát.

Nem szabad azután elfeledkeznünk a kabát, vagy kosztümproblémáról sem.

SPECIALIS BÄBY és gyermekruha-vásár

Bäby-tetra cikkek, gyermekruhák, kabátok, szövetek, pulloverek, síruhák, női és férfi harisnyák, keztük, nadrágok.

ELIZA

bäby-gyermekruha és kötöttáruhá
CSANÁDI BANKPALOTA

Nagy választék! OLCSÓ ÁRAK

Szerintem leghelyesebb, ha egy nagyon jó vastag szövetből csináltatnak egy kosztümöt, természetesen trottör kosztümöt, kevés prémmel, amit azután valóban nagyon sokáig tudnak viselni, nem unalmas, mer a bluzok, pulloverek frissé és ujjá teszik minden alkalommal.

Ezenkívül fekete szőrmézett téli kabátot ajánlok, ez mindig elegáns, divatos és hosszú évekig kabát.

SZŐRMET ROSENZWEIG

olégánsat, tartósat, olcsón szücs készít
Str. Moise Nicoara 2.

Mindezek után pedig a következő szempontokat ajánlom k. dolgozó nőársaim figyelmébe: vigyázzanak, hogy munkaruhaik színe ne legyen kényes, egyszerű, angolos fazonu legyen és az elegáns ruháik pedig olyan anyagu, színü és fazonu legyen, amit lehet alakítani, nem kell minden évben festeni, és mégis divatos legyen.

Divatposta

SZÓKE ASSZONY. Önnek bizonyára nagyon jól állana a most annyira divatos lilaszín. Fekete kosztümjéhez csináltasson lila angorából egy rő-

tökéletesen kijavítja

vidujjas (de nem hiba, ha hosszúujjas) srégen visszahajtott nyakas bluzt, felveheti hozzá háromsoros teklagyöngyét. Nagyon szép és elegáns lesz. Már pullovernek nem ajánlok lila színt, mert ezeket nehezen lehet festeni és nem egy szezonra köt magának az ember pullovert. Üdvözlét.

VIDÉKI 1938. Barna szövetruháját narancs-sárgával díszítse még pedig úgy, hogy a kihajtott, a zsebeket és az övet ezzel béleltesse. Nem fog sok kilátszani, de nagyon finoman fog kinézni. Üdvözlét.

FIATAL ANYA. Tekintve, hogy sokat fog otthon tartózkodni, mikor beáll a tél, legjobban ajánlanék egy bársony pongyolát, borvörös, vagy középkek színben. A következőképpen csináltassa: magasan zárt bubigallérral, egészen végig gombolva, nagy saját gombokkal, hosszú, kicsit nyitott ujjakkal, saját hurka övvel, amit elől megköt, alul háromsor hurkával, ami által szépen kifekszik, két nagyobb zsebet is tétethet a szoknyára. Üdvözlét.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz-körút 35., küdjék.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Habartleves, csirkebecsinált, burgonya, alma. Vacsora: Sonka, vaj, sajt, paradicsompaprika.

KEDD. Ebéd: Burgonyaleves, marhahus ecetes tormával, mákoskifli. Vacsora: Vese velővel, szöllő.

SZERDA. Ebéd: Bableves, borjusült, majoránnás burgonya, alma rántva. Vacsora: Gombásrizs, uborka-gesztenyepüré.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Zöldségleves, vagdalt hús pogácsákban, szöllő, kelkáposzta. Vacsora: Szalámi, paprikás szalonna, tea.

PÉNTEK. Ebéd: Tefteles almaleves, rakott burgonya, turós palacsinta. Vacsora: Szardínia, tea, sajt.

SZOMBAT. Ebéd: Borjuleves, rácpörkölt, mandulás tekercs. Vacsora: Borjumáj rántva, sárgaborsópüré mignon.

VASÁRNAP. Ebéd: Karfiolleves, töltött csirke, vegyes befőtt, savanyu, gesztenyés torta. Vacsora: Hideg császárhús, burgonyapüré, déli torta.

Konyhatékok

KÖRÖZET RÉTESTESZTÁBÓL Ha rétest készítenek, a kinyújtott tészta vastag szélét le-szedjük, ezt összegyurva, félretesszük újra kissé pihenni. Kinyújtjuk azután, vágott sonkával behintjük, vagy vágott tuddóval, melyet vöröshagyma és zsiron megpiritünk, s kis borsot, sót adunk hozzá, esetleg sült maradékból is készíthetjük. Ezután a tésztát, mint a rétest összehajtuk, jó szorosan,

Hölgyek! Izlésesen és olcsón varrnak Dénes Klára divatszalonjában

P. Avram Iancu 10 I. e
Külföldi modellek! Selyem és szövet-
ruhák jutányos árban kaphatók!

kis darabokra elvagdadjuk kés hátával, lobogó vízben kifőzzük és kevés forró zsírba rakjuk, melyben kis zsemlyemorzstát piritottunk. A maradék rétestésztát galuska alakban kifőzzük zsírba és tejszínbe rakjuk, addig pároljuk, míg a tejszint elfővi, vágott sonkával behintjük, vagy anélkül is igen jó köretnek.

PONTY CIGANYOSAN. A pontyot megmos-suk, a beleit kiszedjük, de nem vakarjuk le pikkelyeit, mindkét oldalán bevagdossuk, megsózzuk és zsír nélkül lapos serpenyőben megsütjük, több-ször megfordítva. Ha megpuhult, lehuzzuk a bőrt, sóval és pirospaprikával meghintjük. Rostélyon is lehet így sütni.

BURGONYAFANK. Meghámozott burgonyát szétdarabolunk, sós vízben megfőzzük és szintén áttörjük. Tizennégy deka írósvajat és hat tojás sárgáját habosra kiverünk, belevegyítjük a burgo-nyát és négy tojás kemény habját, azután négy kanálnyi reszelt pármaj sajtot. Apró fánkokat csinálunk belőle, tojással megkenjük, zsírban kirántjuk.

Dr. Orfi Gyuláné javító üzlete
Str. Metianu 14/a, ugyanott előnyomda és gép-
hímzés Legújabb külföldi modellek.

TÖLTÖTT PALACSINTA. Sütünk tiz-tizen-két darab palacsintát és félretesszük. Közben főzünk pörköltet akár disznó, akár marhahusból, lehet borju is, megdaráljuk, rákenjük a palacsintalapokra, tűzálló edénybe tesszük, két deci tejfélével és megsütjük.

PENSIOBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többé,
mint szállodába egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a
Belvárosi Pensióban

IV. Veres Pálné-uca 10., félemelet,
a Belváros szívében.

Hideg-melegviz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

Hajfestést, tartós ondulálást

(Dauer) legnagyobb
szakképzettséggel végez

EIPERT

hölgyfodrász

Str. V. Gol-
dis 6. szám

KÖZGAZDASÁG

Az Erdélyi Gazdasági Egylet aradi fiókjának közleménye

Az őszi földmunkákról

A növénytermelés sikerének egyik igen fontos feltétele az, hogy szántóföldünk már a tél beköszöntése előtt megkapja a kellő mélységű szántást. Igaz, hogy némelykor ezt a munkát a tél folyamán és koratavasszal is el lehet végezni, úgyhogy a felszántott föld a porhanyításra oly nagyon szükséges kemény fagyot megkapja, de erre biztosan számítani nem tudunk és ezért igyekezzünk a fagyok beállta előtt elkészülni a szántásokkal.

Az idei esős augusztus és az utána következő száraz szeptember—október az őszi munkákat nagyon viszszavetette. A buzavető munkák elkéstek és a rendszerenél több munkát igényeltek. Annál nagyobb szükség van arra, hogy minden lehető megtegyünk a késedelem helyrehozására.

Magyarországon a földművelési minisztérium rendelettel kötelezővé tette, hogy az őszi gazdasági munkák megkésésének ellensúlyozása végett mindazok a gazdák, akik saját földjeiken elvégezték ezeket a munkákat, megfelelő ellenérték ellenében segítségére legyenek a munkákkal elmaradt gazdatársainak. Ezt az életrevaló példát ilyen hatósági rendelet hiányában is követhetik gazdatestvéreink, hiszen ha valakinek aránylag több igásállata van, vagy aki több időt tud gazdasági munkára fordítani, mint amennyire saját földjén szükség van, az a saját érdekében is cselekszik, ha ahelyett, hogy saját és állatai munkaerejét kihasználatlanul hagyná, vagy községén kívül próbálna munkát szerezni, községbeli gazdatársainak ajánlja fel segítségét.

Ami a munkák kivitelét illeti, az őszi szántás mélységét mintegy 20 centiméterre vegyük ott, ahol különleges okok nem kívánják a mélyebb művelést. Ilyen különleges ok elsősorban a cukorrépa-termelés. Ez a növény megkívánja a mélyebb szántást, legalább 24 cm., de lehetőleg még ennél is mélyebbre. Mégis, ha eddig ennél jóval sekélyebben szántottunk, ne menjünk a mélyítéssel egyszerre lejjebb, mint az eddigi barázdafenek alatti 5 cm.-ig, hogy túlságosan sok ryers-átalajt ne hozzunk a felszínre.

A mélyművelést a répa kivül a többi növény is meghálálja.

Kötöttebb természetű talajokon ilyen mélyre, sőt már 20 cm.-re sem tudunk két középerős lóval szántani. Ezért olyan gazdák, akiknek csak két igásállatuk van, társuljanak szomszédaikkal, hogy a kellő mélység betartható legyen és az állatok túlságosan el ne csigázódjanak. Ennek biztosítása véget az igásállatok abrakadagjait a nehéz munka idejére fel kell emelni. Jó erre a célra az új csöveskukorica is, amely a testsúly fenntartására kedvezően hat. Egy kevés takarmány répa is jól tesz az igáslovaknak és ha cukorrépánk is volna, ebből 3 kiló egy kiló zabot pótol.

A nyár folyamán sekélyesen leszántott istállótrágyát most mélyebbre forgathatjuk le. De ha még volna leszántani való trágyánk, azt most már egyenesen 20 cm. mélyre is aláfordíthatjuk.

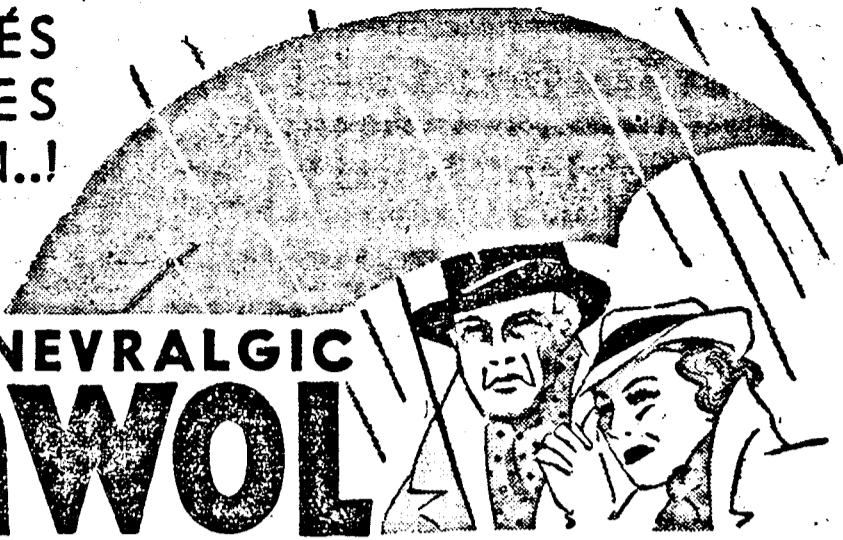
Az őszi szántásokat elboronálni nem árt, de nem feltétlenül szükséges. A téli fagy ugyanis elporhanyítja a rögöket és tavasszal könnyen elsimíthatjuk az egyenetlenségeket. Erre a célra megfelelő eljárás a több helyen szokásos „oldalazás”: egy szekérodalnak a szántáson való végigvonása, de sokkal célszerűbb egy 5 drb. használt kerékrájból ilyen alakban: 7/6% összeállított vontatót használni. Ha öt huszholdas gazda összead egy-egy ócska ráfot, a belőlük összeállított simítóval tavasszal mindnyájuk szántásait pár nap alatt el lehet simítani.

Ahol a gazdák a cukorrépa-mélyítéseket traktorral végzik, érdemes lesz hozzá kombinált altalajporhanyító ekét beszerezni. Ezzel az eszközzel olyan földet is lehet mélyíteni, amelyek eddig csak sekélyen voltak megművelve, mert az altalajt nem forgatják a felszínre, csak megporhanyítják és a helyén hagyják. Ilyen ekét használ már évek óta például a sofronyai Purgly-gazdaság és az eredménnyel nagyon meg van elégedve.

— 90 százalék engedménnyel fizethetők a bélyegek ragasztásának elmulasztásából származó betegségyelzői bírságok. Bucurestiből jelentik: A munkásbiztosító pénztár központi igazgatósága rendeletet küldött a kerületi pénztárakhoz, melyben elrendelte, hogy a bélyegek hiánya miatt kivetett bírságok kilencven százaléka elengedhető, ha a megbírságot munkaadó 1938. december hó 1-ig a hiányzó bélyegeket beragasztja és a kirótt bírság tíz százalékát készpénzben befizeti. A befizetés alkalmával igazolni kell, hogy az illetőnek jelenleg sincsen hátraléka a betegségyelzőnél.

ESŐS ÉS
NEDVES
IDŐBEN..!

ANTINEURALGIC
JAWOL

Az aradi fűszerkereskedők példaadása

A közelmúlt napokban az Aradi Közlöny részletes cikkben emlékezett meg arról, hogy az Arad és Vidéke Fűszerkereskedők Szindikátusa tájékoztató szolgálatot szervez tagjai részére. Az egyik erdélyi lap most hosszú és elismerő cikkben foglalkozik ezzel a kezdeménnyel és többek között a következőket írja:

— A gyakorlatban az aradi fűszerkereskedők tájékoztató szolgálatát nem tesz egyebet, mint időnként felkeresi a kiskereskedőket, átnezi

vények kurrenciájával van bajban, hanem a megértés és az eljárás nyelvvel is. Az aradi példa követése nagyon időszerű és nagyon sürgős. Az egyesületek, testületek és szervezetek tegyék félre negyvennyolc órára az egyéb problémákat és negyvennyolc óra alatt oldják meg ezt a legégetőbb és szinte-szinte már sorskérdésünket.

Felhívás a cukorrépa-termelő gazdaközönséghez!

Tudomására hozzuk a cukorrépa-termelő gazdaközönségnek, hogy szindikátusunk vezetősége az aradi cukorgyár igazgatóságával a mai napon az alábbi megállapodást létesítette:

A szeptember hó 10-től október hó 31-ig átadásra került cukorrépa szállítmányok föld és fel levonása az 5 százalékon felül 2 százaléknál több nem lehet és amennyiben az átvételek közepén ennél nagyobb levonási százalékok állapítottak meg, ezek visszamenőleg az átvétel kezdetétől töröltetni fognak.

November hó 1-től kezdődőleg az átvételek befejezéséig a levonások mérvét az időjárási viszonyok, illetve az átadásra kerülő répa minősége szerint a szindikátus vezetősége és a gyár igazgatósága a szállítás végével fogja megállapítani.

Felhívjuk a cukorrépa-termelő gazdaközönséget a répa kifogástalan megfizetésére és szabályos lejelésére, mert ezzel a levonások mérséklését a gazdaközönség maga segíti elő.

Közljük végül a gazdaközönséggel, hogy a cukorgyárnak december hó 15-ig wagononként 6000 lelt, január hó 20-ig pedig a teljes átvételi árat, vagyis 7700 lelt kell a termelőknök maradék nélkül kifizetni.

AZ ARAD-BÁNÁTI CUKORRÉPA-TERMELOK SZINDIKÁTUSA.

könyveit, számláit és okmányait és figyelmezteti, mit csinál rosszul, hol követ el olyan akaratlan hibát, amely miatt könnyen összeütközésbe kerülhet a törvénnyel és annak nyomán a pénzbírsággal és egyéb büntetéssel. Ezt a kézenfekvő ötletet nem lehet elég melegen üdvözölni. Legfőbb ideje, hogy valakik — ez esetben az aradi és aradkörnyéki fűszerkereskedők — megcsinálják és szinte parancsoló kötelessége minden vidéknek és minden szakmának ezt a tájékoztató szolgálatot leutánozni. A nagy vállalatok már régen rájöttek arra, hogy komoly szakember nélkül az ad-minisztráció nem lehet hibátlan és alkalmaztak is adószakértőt, munkásbiztosítási szakértőt, jogi szakértőt. A kis egyszintencia természetesen nem fogadhat szakértőket, mert erre anyagilag képtelen, de — amint az aradi példa mutatja — kollektívumba tömörülhet, társas alapon megoldhatja a maga szakértő-kérdését.

— Igaza van Aradnak, amikor bábát ad a gyámoltalan mellé és fényjelet a sötétben tévelygők szeme elé. A kis városi egyszintencia, a kis-iparos, a kiskereskedő, a napi gonddal tele gazdasági atom nem követelheti meg, hogy a magasabb és messzebb célokat néző és terveket megvalósító törvényhozási apparátus hozzá alacsonyodjék és így neki kell ehhez az új és szövevényes jogi labirintushoz felemelkedni. A rendeleti szakember ugyanúgy preventív orvosság, mint esőben a sárcipő és hűléses időben a kinn és különösen és fokozottan a kisebbségi sorsban, mert hiszen a magyar kisebbség nemcsak a tör-

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KÖVETKEZŐ ÁLLAMOKBA:

Egyesült Államok

Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentína—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzösdökkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzösdökkel.

Információk és prospektusok a vezérképviseletnél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

BUCUREȘTI Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4. 41. 65.

TIMIȘOARA, Str. Venetia No. 2.
Tel. 39—89.

ORADEA, Bd. Reg. Ferdinand No. 4.
Tel. 15—90.

Vidám Kabaré az Iparos Otthonban

október 30-án, délután 4 és 1/2 órakor.
(Teledélután keretében) Konferál: LANYI ISTVAN

Román nyelvtanfolyamok kereskedők részére

Az államnyelv ismerete egyre nélkülözhetetlenebb szükségletté válik mindenki, de különös módon a kereskedők számára. A kereskedői társadalom nap, mint nap érintkezésben van a román fogasztó, vásárló közönséggel és ugyancsak szinte naponta érintkezik a hatóságokkal, amelyek előtt ugyancsak szüksége van az államnyelv ismeretére.

Ezt a szükségletét ismerte fel néhány tekintélyes aradi kereskedő, amikor felkérték Appel Józsefet, az ismert román nyelv-pedagógust, hogy külön a kereskedők számára nyelvtanfolyamot szervezzék. Appel József ennek érdekében már meg is tette a szükséges lépéseket és a helyiség kérdésével kapcsolatban érintkezésbe lépett a "Dacia" kávéház tulajdonosaival. A kávéház ugyanis az a hely, ahol a kereskedők szabad idejükben találkoznak és ezért ez a helyiség látszott a legmegfelelőbbnek arra, hogy a kereskedőket a nyelvtanfolyam érdekében ott tömörítsék. A megbeszélések eredményeképpen a kávéház tulajdonosai a nyelvtanfolyamok céljából rendelkezésre bocsátják a "Dacia" különtermét és mindössze a világítás és a fűtés megtérítését kérik.

Appel József, ez a tehetséges, fiatal pedagógus, már eddig is szép sikerrel vezetett le nyelvtanfolyamokat és ezért a most meginduló tanfolyam iránt a kereskedők körében általános érdeklődés nyilvánul meg. (Appel József Máramaroszigeten az "Astra" román kultúregyesület támogatása mellett rendezett nyelvtanfolyamot kitűnő eredménnyel, jelenleg pedig a WIZO egyesület kurzusát vezeti.) Az új tanfolyamok megindulásánál figyelembe vették a kereskedők időbeosztását és korát és ezért este fél nyolc és fél kilenc óra között rendezik meg szórakoztató és családias jelleggel a tanfolyamokat hetenként kétszer.

Jelentkezni a tanfolyamokra az Aradi Közlöny kiadóhivatalában lehet.

Nem alkotmányellenes a konverziós törvény 52. szakasza. A Semmitőszék egyesített tanácsa foglalkozott egy brassói kereset alapján azzal a kérdéssel, hogy alkotmányellenes-e a konverziós törvény 52. szakaszának 1. bekezdése, amelynek értelmében a pénzüzetek hitelezőinek kisebbsége köteles elfogadni a többséggel már létrejött egyezményt. A felek meghallgatása után a Semmitőszék kimondta, hogy az említett szakasz nem alkotmányellenes.

Eladott aradi ingatlanok. Institutul de Credit si Pastrare al Comerciantilor eladott a Rozer-düllőben egy 176 négyszögöles telket 10.000 leiért özv. Bunacs Pálnak. — Klop Mihály és neje eladták a Str. 6. Vánatori 84. sz. házat 65.000 leiért Bordás Sándor és nejének. — Ferician Simon és neje eladták a Rozer-düllőbeli 1 hold 1010 négyszögöles szántót 40.000 leiért Dan Gheorghenának. — Miklós János és neje eladták a Str. Taurului 4. sz. 155 négyszögöles telket 20.000 leiért Himmel Dezsőnek. — Répás Áron és neje eladták a Ciresilor-düllőbeli 2 holdas szántót 58.000 leiért Timotiy Arsa és nejének. — Csizmadia Györgyné eladta a „Pesti“-düllőbeli 1 hold 880 négyszögöles szántót 66.000 leiért Kelemen József és nejének.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, OKTÓBER 30.

București. 8:30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána reggeli hangverseny gramofonlemezekon. Hírek. Majd a hangverseny folytatása. 9:55: Vallásos óra. I. Harangszó. II. Istentisztelet a pátriarchatus templomból. III. Szentbeszéd. 12:30: Ora premii-

tará. 13:15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13:25: Déli hangverseny. 14:10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14:30: A hangverseny folytatása. 15:15: Ion Manu vidám előadása. 15:30: Gazdasági előadás. 15:45: Caliopei Gheorghiu-Vilea énekszámai. 16:05: Hasznos tudnivalók a gazdasági életben. 16:25—17:10: A rendőrszenekar fuvóhangversenye. Vezényel Chr. Florea őrnagy. A műsorban a következő szerzők művei: Florea, Waldteufel, R. Wagner, P. Namian. 19:58: Sport. 20: Előadás a diák-különítmények munkájáról. 20:15: Brazil-est. 21:15: Operetthangverseny. Emilia Gutianu és Aurel Alexandrescu közreműködésével. (Kálmán, Lehár, Wallace, Fall, Suppé). 22:40: Szórakoztató zene gramofonlemezekon. 23: Radu Vasilescu a sporteredményeket ismerteti. 23:15: A A gramofonlemezek folytatása.

Budapest I. 10:30: Hírek. 11: Református istentisztelet. Prédikál Muraközy Gyula lelkész. 12: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szive templomból. A szentbeszédet P. Bangha Béla S. J. mondja. 13:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13:30: Az Operaházi Zenekar. Közben kb. 14: Hírek. 15: Érsekújvár. Ölvedy János előadása. 15:15: Hanglemezek. 16: Időszzerű gazdasági tanácsadó. 16:45: A rádió szalonzenekara. 17:30: Tökeképződés és nemzeti jólét. 18: Felvidéki népdalok. 18:40: A Baranyay-huszárezred a XVIII. század háborúiban. Markó Árpád ny. alezredes előadása. 19:10: Magyar Imre cigányzenekara. 20: Hírek. 20:10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20:25: Anday Piroksa énekel zongorakísérettel. 21: Sporteredmények. 21:10: Bajor Gizi előadestje. Utána kb. 22: Hírek. 22:20: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben kb. 22:50: Időjárásjelentés. 23:30: Hírek német és olasz nyelven. 23:40: Operettrészletek (hanglemezről). 24: Hírek angol és francia nyelven. 0:15: Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. Kiss Lajos cigányzenekara. 1:05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 12:15: Szalonötös. 16: Hanglemezek. 17:35: A rádió szalonzenekara. 19: Az olasz gyermek. 19:30: A négy évszak Budapesten. 20:30: A nagyhatalmak harca a kaucsukért. 21: Hírek. 21:25: Zenekari művek. 22:40: Időjárásjelentés.

HÉTFŐ, OKTÓBER 31.

București. 6:30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána reggeli hangver-

seny gramofonlemezekon. Hírek. Majd a hangverseny folytatása. 12: Kisérteti adások. Gramofonlemezek. 13:15: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13:25: Déli hangverseny. 14:10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14:30: Operettrészletek Suppé és Lincke műveiből. Gramofonlemezek. 15:25: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Időszzerű közlemények. 19:17: Örmény népdalok. 19:40: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski. 20:10: Dr. Dem. Paulian orvosi előadása. 20:25: A rádiózenekar hangversenyének folytatása. 21:05: Gheron Netta egyetemi tanár előadása. 21:20: Kamarazene. (Al. Theodorescu, I. hegedű, I. Jelescu II. hegedű, Al. Radulescu brácsa.) 22: Sport. Hírek. 22:20: Brahms-dalok. Éneklő: Rosl. Baumann-Radulescu. 22:45: A Jean Marcu-zenekar hangversenye. Közvetítés az egyik étteremből. 23:45: Hírek a külföldről franciául és németül.

Budapest I. 8: Hírek. éntrend, közlemények. 9:40: Hírek. 10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Ravasz László püspök. 11: Evangélikus istentisztelet. Prédikál Kapi Béla püspök. 12: Unitárius istentisztelet. Prédikál Darkó Béla füzegsvartati lelkész. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. Utána: Hanglemezek. Közben kb. 13:30: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14:30: Az 1. honvédegyezred zenekara. 15:35: Hírek. 15:50: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17:15: A rádió diákjelőrája. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Tisza István. Horánszky Lajos előadása. 18:15: Az Operaházi Zenekar. 19:05: Hviezdoszlav, a szlovák. Arany János. (Felolvasás.) 19:35: Zsebők Vilma és Rohmann Henrik hárfakettőse. 20: Hírek. 20:10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20:25: Lengyel Anna magyar nótákat énekel, kísér Csorba Gyula cigányzenekara. 21:30: Alfred de Vigny-est. 22:20: Hírek, időjárásjelentés. 22:50: Győri zongorahármas. 23:30: Hírek német és olasz nyelven. 23:40: Petőfi és Ady versek francia fordításban. Elmondja Andersen Felicia. 0:10: Zene.

Budapest II. 18:30: Hanglemezek. 19:35: Német nyelvoktatás. 20:30: Tóth László sakk-előadása. 21: Hírek. 21:25: Somló József az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS

PÁRISBA és ISTANBUL

Jimboliától Lei 6.100—12.400

Constanta-tól Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA“ Strada Regina Maria 10.

J. KREBSZ

őszi-téli ruhákat, kabátokat
legszöbben, fest, mos, vegyileg tisztít. —
Telep: Bul. Reg. Ferd. 51. — Fióküzlet: Str. Eminescu. 1

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

LEVELEZÉS

Megismerkedne független uriaszony komoly diplomás úrral. Levelet kérek „Egyedül” jeligére. 6739

Megismerkednék 35—45 éves disztigvált urhölgyvel. Szíves választ „L'hiver” jeligére a kiadóba. 6744

HÁZASSÁG

Nyugdíjas, lakótársa lenne magános hölgynek. „Kölcsönös szeretet” jeligére kiadóba. 6724

ALKALMAZÁST KERES

22 éves nő, tiszta, egészséges. dajkának ajánlkozik. Str. Virginia Hotáran 25., Gri-gorescu Ana. 6648

Magyar-német gyors- és gépirónó román nyelvtudással állást keres. Leveletet „Perfekt” jeligére a kiadóba kér. 6596

Ingatlan-garanciával pénztárnoknői vagy más bizalmi állást keresek. Bratianu-u. 13. Haluska. 6714

Urivaladnál naponta 2 órát vállalnám (gyerekeknél) ellátás ellenében felsőbb iskolákat végzett, komoly képzettségű fiatalember, perfekt román, esetleg francia. Ajánlatokat „Pedagógus” jeligére a kiadóba kérek. 6672

Varrónó ajánlkozik olcsón házhoz, vagy házonkívüli varrássra, vidékre is megy. Staffirungvarrást vállal. Cim a kiadóban. 6751

Külföldi mechanikai és textil-diplomával rendelkező román technikus, ipari és kereskedelmi szakértelemmel állást keres esetleg társként belépne. Ajánlatokat román, vagy német nyelven „Technicla” jeligére a kiadóba kér. 6754

ALKALMAZÁST NYER

Perfekt román, francia kisasszony ke-restetik hétéves fiúgyermek mellé. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6512

Mindenest jó bizonyítvánnyal azonnalra keres házaspár. Jelentkezni a déli útkban Str. Nicu Filipescu 12. alatt. 6660

Perfekt mindenek szakácsné kis családhoz jó fizetéssel felvétetik. Csakis perfekt ajánlkozzon. Str. Popa Ioan Russu 3. házmesternél. 6593

Fiatal házmesterpárt, gyermek nélkül alkalmaznak. Jelentkezni délelőtt 11-12-ig Bul. Dragalina 4. szám alatt. aító 3. 6759

Megbízható, főzítő komolyabb mindenest keresek kéttagu családnak 15-re. Cim a kiadóban. 6742

Kilátó flu felvétetik. Domocos könyvkötészet. Bulev. Carol 63.

Mindenest főző azonnalra felvétetik. Calea Rădnei 44. 6757

OKTATÁS

Művész művirágkészítést tanítok. Virágokat hozott anyagból is készítek. Cim a kiadóban. 6565

Minden télen megtartott román nyelv-kurzusomat felnőttek számára megkezdem. Egyénileg bármilyen időpontban eljőnek. Eves gyakorlat. lelkiismeretes. Érdeklődők címeit „Jutányos” jelgére a kiadóba. 6673

Hetedikes állami Neomista, elsőrendű tanuló, korrepetál, vizsgákra előkészít. Cim a kiadóban. 6730

Francia nő nyelv- és társalgási órákat ad. Str. Cosbuc 14. 6740

LAKÁS

Zsigmondházán egyszoba, konyha, éléskamrás magánház gyümölcsösrel nov. 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy különbejáratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Kiadó lakás: II. emeleten háromszobás, elő- és fürdőszobás, parkettás, uccai lakás. Cim: Hammer kerékpárüzlet. Piața Avram Iancu 5-6. 6465

Kétszoba, konyhás, fürdőszobás lakás, külön kétszobás és egyszobás lakások kiadók. Str. Căminiceanu No. 49. 6659

Négyosztós, hallos, modern lakás, parkirozott udvarral, magánházban, központban kiadó. Str. Baritiu 26. 6702

Különbejáratu, csendes butorozott uriszoba kiadó. Str. Gavra 20. 6651

Hatszobás, összkomfortos lakás november 1-re kiadó. Dr. Kupfer. Bul. Carol 45. 6497

Áthelyezés miatt kétszobás, nagyon szép, modern lakás azonnal átvehető. Str. Eminescu 7., házmesternél. 6686

Magas szuterén, száraz lakás, kétszobás és mellékkel kiadó. Bul. Carol 4. 6656

Új házban 3-szobás komfortos lakás kiadó. Szép új félföld eladó. Bul. Carol 16. földszint. 6706

Kétszoba, fürdőszobás földszintes lakás nov. 15-re kiadó. Str. Cosbuc 30. 6711

Négyosztós komfortos, központi fűtéssel és melegvíz berendezéssel bíró lakás Bul. Carol 33. alatt kiadó. 6737

Egyszoba, konyha, fürdőszoba, előszoba kamrából álló modern lakás új épületben kiadó. Bul. Carol 50. 6726

Kétszobás, modern lakás nov. 15. vagy dec. 1-re kiadó. Str. Daciilor 14. Betegségélyző mellett. 6725

Kétszoba, konyhás, földszinti lakás nov. 1-re kiadó. Str. Cosbuc 30. 6712

Elegánsan butorozott különbejáratu szoba, esetleg két ágyval, kiadó. Str. Oncu 11. 6718

Modern garzon lakás azonnal kiadó. P. Catedralei 10. 6707

Szép üzlethelyiség elköltözés miatt azonnal kiadó. Bulev. Regele Ferdinand 55. 6729

Elegánsan butorozott uccai szoba, különbejárattal, fürdőszoba használatlaltal nov. 1-re kiadó. Str. Gen. Grigorescu 1., sarok. 6763

Háromszobás lakás, elő-, fürdőszobás, földszintes, parkettás, uccai, szép, világos, modern, november 1-re kiadó. Str. M. Scaevola 14. 6761

Kétszobás és ötszobás, erkélyes, modern lakások kiadók. Str. Eminescu 30. 6760

Háromszobás, hallos, modern lakás minden mellékkel az új Fischer Eliz-palotában, harmadik emeleten azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 6735

Butorozott szoba, egy, vagy két személynek kiadó. Érdeklődni: Bul. Regele Maria 18., házfelügyelő. 6737

Butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással nov. 1-re. Str. Dumbrava Rosie 19. 6741

Ötszobás, modern lakás november 1-re kiadó. Str. Cloșca 9., I. emelet. 6749

Urcsaládnál butorozott szoba 1-2 személy részére teljes ellátással kiadó. Str. Eminescu 16., emelet. 6748

Haász ingatlaniroda ház, malom és föld eladásai

Arad, Eminescu-ucca 20-22. (Lakás ugyanott.)

Bul. Carolon új villa több összkomfortos lakással 1 millió 200 ezer. Ugyanott földszintes villa 4 drb. összkomfortos lakás 720 ezer. Belváros fejlődő legforgalmasabb részén emeletesház, kifogástalan állapotban, 6 lakás, fürdőszoba, esslingeni redőnyök 1 millió 100 ezer. Üzletvezetés táján masszív emeletesház, 16 lakás, üzletekkel 1 millió 50 ezer. Eminescu-ucca mellett 6 lakás, parketta, fürdőszoba 1 millió 50 ezer. Ház nagyforgalmu italméréssel, vegyeskereskedéssel, 48 ezer évi jövedelemmel, 5 éves biztosított szerződéssel 375 ezer. Belváros centrumában új ház több 2, 3 szobás összkomfortos lakással, 200 ezer jövedelemmel, 2 millió 300 ezer. Főposta mellett bérház telekértéken alul 475 ezer. Primária közelében 4 lakásos jó ház, fürdőszoba, félholdas gyümölcsös 575 ezer. Piac közelében új uriház 4 szobás, parkettás, fürdőszobás, cserépkályhás, esslingeni redőnyök, 1x2 szobás lakás, kert 390 ezer. Színház közelében emeletesház kifogástalan állapotban, 2, 3 szobás összkomfortos lakásokkal, nagyobb bankköcsönrel 1 millió 300 ezer. Vízimalom modern felszereléssel, nagy jövedelemmel, kevés üzemköltséggel, kedvező fizetéssel 1 millió 400 ezer.

FÖLDBIRTOK Arad közelében 70 kat. hold, urilakkal, gazdasági épületekkel, 37 ezer kat. holdja, 34 kat. hold épület nélkül 22 ezer kat. holdja. — Temesvár közelében 100 kat. hold épülettel, 16 ezer kat. holdja vasúti állomás és országút mellett, 120 kat. hold, 14 ezer kat. holdja, 200 kat. hold, 20 ezer kat. holdja, 90 kat. hold, 6 ezer kat. holdja, fele tőkével átvehető, 88 kat. hold 15 ezer kat. holdja mind épületekkel, 28 kat. hold, 8 ezer kat. holdja kedvező fizetéssel.

ÜZLET

Elsőrendű ételmezerület családi okok miatt átadó. Cim a kiadóban. 6731

VÉTEL - ELADÁS

Rádiók, kerékpárok 125 lei heti részletfizetésre kapható gyári lerakattal. Str. Marie Chendi 9., udvari raktárban. 6466

Alkalmi vétel! Elutazás miatt olcsón eladó két darab citromfa, bő terméssel. Str. Ghiha Birta 38. sz. 6651

Darálómalom, jól jövedelemező, betegség miatt eladó. 6713

Jókarban levő Underwood írógép és íróasztal eladó. Take Ionescu-ucca 1. 6715

Zongora, rövid, a bécsi kiállításon első díjat nyert, eladó. Érdeklődni a házfelügyelőnél. Str. Bratianu 2. 6716

Eladó cc 1 és fél vagon fehér takarmányrépa. Cal. A. Vlaicu 167. Telefon 25-66., Maier. 6717

ELADÓK

tüli és filé függönyök (stórok), asztalterítők, selyem ágypárna, diványpárnák, vitrincsillkok, nippalávalók és más kézimunkák. Modern házi szobák. Montirozás.

FEKETE

Strada Cosbuc 34 sz.

Különböző butorok, komplett ebédő, háló jutányos áron eladó. Str. Eminescu 16., kapu alatt balra. 6728

Underwood-írógép, alig használt és egy jókarban levő Meteor vaskályha eladó. Cim a kiadóban. 6752

Egy teljesen jókarbanlevő, cca 60 m² fűtőképességű öntöttvaskályha Str. Sf. Gheorghe 27. sz. alatt olcsón eladó. 6733

Aquarium vizinövényrel, melegvízi halakkal olcsón eladó. Str. Desseanu 6.

Eladók kombinált, új, komplett diószobák. Cim a kiadóban. 6745

Lenvászon ágynemű, négy garnitúra, nagyon olcsón eladó. Comisio biz. üzlet, Dacia-kávéház mellett. 6747

Dióhálók, ebédők,

kombináltsekrény, íróasztalok, oszil-lárok, füstölt tölgy uriszoba, antik háló, biedermaier ülgarnitúra, fiókos seoretair, antik ezekrények és vitrinek nagy választékban.

Zálogköcsönöket

közvetítünk. Előleget adunk, zálogcéduláját olcsón visszaadjuk.

TEMPO bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

INGATLAN

Eladó két sarokház, üzlethelyiségnek, vagy gazdálkodásra alkalmas. Érdeklődni a Varga-féle vendéglőben. Buzsák. 6538

Ujarad felé vezető villasoron 21 méter uccafronttal telek olcsón eladó. Cim: Str. Goldis 12. 6738

Eladó négylakásos és egyszobás ház, elfogadható ár mellett. Érdeklődők Muresul S. A.-nál, Bul. Regele Ferdinand No. 6. 6758

Kiadó

azonal P. Avram Iancu -16' szám alatt egy teljesen újonnan átjavított egyszobás első emeleti lakás. Ugyanott egy nagyon szép uccai első emeleti irodahelyiség kiadó. 6722

KÜLÖNFÉLÉK

Ha jól akar mulatni, keresse fel a Pakó-vendéglőt. Jó hegyaljai borok, hideg és meleg konyha, cigányzene, szombat-vasárnap reggelig nyitva. 6730

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlástolmit, — Vásárolok lakásban és padlason heverő bármilyen mű felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Címeket lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hazhoz jövök. Gajdu-ucca 6.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

HATSCHÉK

Ingatlanforgalmi iroda

Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott) előnyös ajánlatok:

Daciához közel modern emeletes bérház, összkomfortos nagy és közepes lakások, jó hozam, 2.500 ezer. — Fehér Kereszthez közel üzletes masszív ház 3x2 szobás, elő-fürdő-sz., lakás, pince és raktárhelyiségek 1.500 ezer. — Consto-rului-uccában 1 komfortos nagy lakás és 3 bérlemény kedv. fiz. felt. 1.400 ezer. Színházhoz egészen közel emeletes alapincézett 4 lakásos (parkett, elő-fürdő-sz.) garage, portáslakás, szép kert, 1.300 ezer. — M. Viteazul-téri iskolához közel új 3 lakásos modern bérház, (mind hallos, fürdő-cseléd-szobás, parkettás lakás) kedv. fiz. felt. 1.200 ezer. Körüli új emeletes sarokbérház, 4x2 szobás komplett lakás (mind hall, fürdő, cseléd-sz., balkon, parkett) lakásonként több bejárat, beépíthető front, igen kedv. fiz. felt., jó hozam, 1.150 ezer. — Iancu-térhez közel magasföldes üzlet, ház 1x3, 1x2, 2x1 szobás, mind elő-fürdő-szobás lakás, 240 öl kert, jó hozam, 800 ezer. — Főpóstház közel 260 öl telekre, 26 m. frontra épült bérház, részben új, parkettás, fürdőszobás lakások, 10% hozam, 700 ezer. — Iparos Kulturházhöz közel, felerészben új, 2x2, 2x1 szobás, mind elő-fürdő-szobás, parkettás lakás, külön házm. lakás, 60 ezer hozam, 675 ezer. Erdészeti palotához közel magasföldes, alapincézett 1x4 1x3, 1x2 szobás, fürdőszobás, nagy kerttel 650 ezer. — Neuman-palotához közel magasföldes alapincézett 4 és 2-szobás, elő-fürdő-szobás lakásokkal, cserépkályhák, esslg. rollók 620 ezer. — Luther-templom táján főtéri ház 2 üzlettel, lakás, pince és raktárhelyiség 600 ezer. — Catedralei-térhez egészen közel 2x3, 2x2 sz. telj. lakás, pince, kert 580 ezer. Gör. kat. templomhoz közel sarokház nagyforgalmu 2 üzlet, lakások, pince, jó hozam, 500 ezer. — Új Társadalombiztosítóhoz közel magasföldes alapincézett 4-szobás masszív ház, esslg. rollók, nagy beépíthető telek és front kedv. fiz. felt. 475 ezer. — Cal. Romanilor mellett új magasföldes villa 1x2, 2x1 szobás elő-fürdőszobás lakások, pince, esslg. rollók, jó hozam, 420 ezer. — Seminariumhoz közel részben új, erős, alapincézett bérház 7 lakás, fürdőszobák, jó hozam, kedv. fiz. felt. 400 ezer. — Ugyanott új üzlet, sarokház, 2 üzlet és 1x2, 1x3 szobás, elő-fürdő-szobás lakás, pince, esslg. rollók, kert, 40 ezer hozam, 375 ezer. — Pernyáva főuccájában, autóbuzsmegálló-nál, új magasföldes alapincézett sarokház, 1x2, 3x1 sz. lakások, esslg. rollók, kert 320 ezer. — Iancu-térhez közel 3 lakásos, fürdősz.-val, jó hozam, 300 ezer. — Saguna-utl 1x3 sz. fürdőszobás 3x1 sz. telj. lakás 280 ezer. — Ugyanott 7 bérleményes üzletes, pince, 200 öl kert, 29 ezer hozam, 260 ezer. — Márásesti-uccához közel 1x2, 2x1 sz. lakás, pince, összközművek telekárban, 250 ezer. — II. kerületben alapincézett 4 lakásos, 24 ezer hozammal, 200 ezer. — Marospart új magasföldes 2 szobás moderna villa, elő-fürdő-sz.-helyiség, terrasz, kedv. fiz. felt. 195 ezer. — Külvárosi 4 örleményes, 330 öl, gyümölcsösrel, vízvez. beépíthető 150 ezer. — Autóbuzsonál megállónál 2 lakásos téglacseréplakás, 300 öl jól termő gyümölcsösrel telekárban 135 ezer. — Kölcson bekebelezésre. 6719

Legujabb jelentéseink:

Hivatalos jelentés a római tanácskozásokról

Szívélyes és barátságos együttműködés jegyében folytak le a tárgyalások. — Ribbentrop elutazott Rómából

Rómából jelentik: Ribbentrop német külügyminiszter szombat este 18 óra 50 perckor utazott el Rómából. A német államférfi bucsuztatására a pályaudvaron a következő előkelőségek jelentek meg: Ciano gróf külügyminiszter, Starace és Alfieri államminiszterek, Colonna herceg, Róma kormányzója és Bastianini külügyi államtitkár, valamint Mackensen német és Villányi báró magyar követ.

A Duce és Ribbentrop találkozásáról a következő hivatalos jelentést adták ki:

— „Mussolini szombat délután 3 órakor fogadta a Palazzo Veneziában Ribbentrop báró birodalmi külügyminisztert. A két államférfi között leolyt eme második megbeszélés másfél órán át tartott. Ezzel kapcsolatban mértékadó körök hangoztatják, hogy Ribbentrop és Mussolini a Róma—Berlin tengely szellemében áttekintették az összes időszerű kérdéseket és valamennyi állásfoglalásukban az a szívélyes és barátságos együttműködés nyilvánult meg, amely a Róma—Berlin tengely harmoniáját jellemzi.”

Hajnali lapzártakor közlik Rómából, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter közölte a magyar és a cseh követekkel, hogy az olasz és a német kormány elvállalta a döntőbíráskodást a magyar—cseh vitában.

A magyar—cseh-vita döntőbírói

Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Olaszország részéről Ciano, Németország részéről Ribbentrop lesz a döntőbíró. A döntőbíráskodásra kijelölt két politikusnak előbb meg kell állapítania vajon illetékes-e a csehszlovák—magyar kérdés elintézésére és csak ez után, ha ebben megegyeztek, kezdődhetik meg a tulajdonképpeni döntőbírási eljárás előkészítése.

Prágában biztosra veszik, hogy a döntőbírási megalkakulása után a legrövidebb időn belül elrendelik azon területeknek a magyar csapatok által történő elfoglalását, amelyekre nézve Magyarország és Csehszlovákia között megegyezés jött létre.

Bethlen ismételt tárgyalása Imrédy magyar miniszterével

Budapestről jelentik: A magyar politikai életet érthetően meglepték azok a kijelentések, amelyeket Imrédy Béla magyar miniszterelnök az 1938-as Kör vacsoráján elmondott beszédében tett. Ugy a kormányparton, mint az ellenzéken egyébbel sem foglalkoznak, mint ennek a beszédnek a magyarázatával.

Az Imrédynél megfordult politikusok látogatásai közül a legnagyobb jelentőségűnek Bethlen István gróf látogatását tekintik. Bethlen gróf ugyanis kedden is járt Imrédy magyar miniszterelnöknél, szerdán pedig egy órán keresztül tanácskozott vele. A volt miniszterelnöknek a politikai életbe való újabb bekapcsolódását nagy érdeklődéssel kísérik Magyarországon.

Feloszlatják Szlovákiában a szokolokat

A szlovák hivatalos lap rendeletet közöl a katonai alakulatok és az ehhez hasonló szervezetek feloszlatásáról. Eszerint az egyetlen ilyen szervezet csak a „Hlinka-gárda” lehet Szlovákia egész területén. A feloszlatás alá kerülnek a szokol-gárdák, a szociáldemokrata tornaszegyesületek és a zsidó-gárda.

A ruszinszkói kormány tegnap hivatalos nyilatkozatot adott ki, amely szerint legfőbb célja a csehszlovák köztársaság keretein belül biztosítani az állam határait és annak gazdaságát, valamint kulturáját kifejleszteni. A ruszin kormány minden szomszédjával békekészen akar élni.

A csehszlovák parlament állandó bizottsága elhatározta, hogy Ruszinszko részére legfelsőbb törvényszéket szerveznek, amelynek székhelye Ungváron lesz.

Pénteken Tiso dr. szlovák miniszterelnök és Volosin ruszinszkói miniszterelnök hosszabb megbeszélést tartottak.

Egyezség a német—lengyel kiutasítások konfliktusában

Berlin. (Rador.) A Reuter ügynökség jelentése szerint jól informált körökben nem lehetett megerősíteni azt a hírt, mintha a zsidóvallású lengyel állampolgárok kiutasítását átmenetileg felfüggesztették volna. Bizonyos körökben azonban arról beszélnek, hogy a mennyiben lengyel részről hajlandók arra, hogy a Németországban letelepedett lengyel állampolgárok utlevelében speciális vizum meg-

Bizalmat szavazott pártja a Daladier-kormányynak

Szenzációtkeltő felszólalások hangzottak el a radikális-párt marseillei kongresszusán

Marseille. (Rador.) A radikális párt kongresszusának mai napján az első felszólaló képviselő erős szavakkal bírálta a kormány eddigi csehszlovákiai politikáját. Azután Bonnet külügyminiszter emelkedett szólamra, aki hosszasan ismertette a csehszlovák kérdés történetét. A külügyminiszter rámutatott arra, hogy a válságot és annak következményeit el lehetett volna kerülni.

ha a Csehszlovákia és Németország közötti tárgyalások nem húzódtak volna ki augusztus hó végéig. A müncheni egyezmény alapját Runciman lord következtetésével képezik.

Ami Franciaország külpolitikáját illeti, hiú marad a Népszövetség elvéhez, azt azonban hiába valónak tartja tagadni, hogy a népeknek ez a szervezete súlyos válságon megy keresztül és hogy a közös biztonság alapja megrendült. A külügyminiszter ezután a francia—angol barátságról beszélt. Ez a barátság a lényege Franciaország politikájának. Igaz együttműködést kíván a Harmadik Birodalommal és Olaszországgal, amelyhez különben hagyományos barátság fűzi Franciaországot. A spanyol kérdésben ugyanazt a magatartást kívánják fenntartani, amelyet már 30 hónapja folytatnak. Ez: az önkéntesek elszállítása, hogy ezáltal a spanyol belháború önmagától befejezést nyerjen. Kihangsúlyozta a továbbiakban Bonnet külügyminiszter, hogy

Franciaország hiú marad barátaihoz, így elsősorban Szovjetországhoz, Lengyelországhoz, Romániához, Jugoszláviához és Belgiumhoz.

A külügyminiszter után Herriot lépett a szószékre. Először a csehszlovák kérdéssel foglalkozott és sajnálattal állapította meg, hogy

a kollektív biztonság elve csődöt mondott. Nem történtek meg kellő mértékben azok az erőfeszítések, amelyek győzelemre vitték volna a következő formulát: „A közös biztonság révén, a leszereléshez.” A nemzetek szövetsége, amely mindenki legszebb reménye volt, egyáltalán nem felelt meg a várakozásoknak és különleges csoda folytán nem az áldozatoknak, hanem a támadóknak nyújtott segítséget. A képviselőház elnöke a különböző egyezmények kérdésével foglalkozott és a következőket jelentette ki:

— Ki beszél ma már azokról a kötelezettségekről, amelyeket évtizedekkel ezelőtt vállaltak? Vajon Csehszlovákia 1925-ben Londonban

szerzését nem kívánják, úgy Németország részéről az intézkedések végrehajtását esetleg elhalasztják.

Pozsonyi küldöttség Budapesten

Róma. (Radio-Central.) Durcsánszky szlovák miniszter a Stampa olasz lap tudósítójának kijelentette, hogy a szlovákiai zsidók Magyarország követelése mellett foglalnak állást. A pozsonyi zsidóság küldöttsége Budapestre utazott, hogy a zsidók nevében a Magyarországhoz való csatolást kérje. (Univer-sul.)

Ungvár. (Rador.) Rutén politikai körökben azt javasolják, hogy Csehszlovákia neve a jövőben a Középeurópai Szlovák Szövetség címet viselje. A szövetség elnökeit három évre választanák és sorrendben cseh, rutén és szlovák származású elnökök váltanák fel egymást. A rutén terv szerint az elnök mellett három alelnök működne, akikre a cseh, szlovák és rutén tartományok elnöki hatásköre szállna át. Kárpátalja rutén népe nagy meglepetéssel fogadja a Volosin kormányt, amelyben a rend és a nyugalom biztosítékát látja.

Ajándék Hitlernek

A szudéta német föld felszabadításáért Reichenstein város tanácsa Hitlernek ajándékozta Reichenstein város várát, amelyet egykor V. Károly, Csehország királya és a német római birodalom császára építtetett. A város polgármestere legközelebb átnyújtja a birodalmi vezérnek az ajándékozó okiratot.

nem kötött-e egyezményt Németországgal? Az utóbbi hetek eseményeiben azonban úgy látszik ez a tény egyáltalában nem jött számításba. Hasonló sors érte annak a 9 nagyhatalomnak a kötelezettségét is, amellyel Kína területi épségét biztosították. A népszövetségi szerződések, megállapodások, magánegyezmények, minden porba hullt.

Herriot azzal fejezte be beszédét, hogy minden országnak erőteljesen fegyverkeznie kell.

A francia radikál-szocialista párt nagygyűlésén csupán 12 szavazat hiányával, tehát majdnem egyhanguan elfogadták a határozati javaslatot, amellyel mindenben helyeslik Daladier miniszterelnök kül- és belpolitikáját és nagy lelkesedéssel újból megválasztották Daladiert a radikál-szocialista párt elnökévé.

Emlék-vacsora a református otthonban

A Református Nőotthonban a Református Nőszövetség rendezésében szombaton este a reformáció emlék ünnepe alkalmából társasvacsorát rendeztek. Tarnóczy Lajos református lelkész felkérésére Donáth László székelyföldi református lelkész felolvasta a Pásztortűzben megjelent novelláját, majd Tarnóczy Lajos mondott magasszárnyalású beszédet és kiemelte az ittlé felekezetek közötti harmóniát és barátságot. Nagy Dezső egyházi főgondnok üdvözölte a felekezetek képviselőit, majd Palágyi Jenő dr. mondott beszédet, amelyben megköszönte Nagy Dezső szavait, végül pedig Székely Lajos dr. szellemes beszédében szintén rámutatott a felekezetek közötti összhangra és kérte, hogy a november 19-iki katolikus bálát támogassák. A társasvacsora résztvevői éjfélutánig a legjobb hangulatban maradtak együtt.

Mussolini fiának esküvője

Róma. Mussolini Bruno repülőkapitány, a Duce második fia, ma délelőtt tartotta meg esküvőjét Eina Ruberti kisasszonnyal a Via Momentanián levő templomban. A fehérruhás menyasszonyt a Duce vezette az oltárhoz és az esketés után a fiatal pár a repülőtiszték kettes sorfalának kardive alatt haladt ki a templomból.